

સંપ્રદાયનો સર્વાંગી વિકાસ કરતું શ્રી સ્વા. મંદિર - સરધારનું મુખપત્ર

સ્વામિનારાયણ ચિંતન

વર્ષ :- ૧, અંક :- ૫, મે - ૨૦૧૩

બે વર્ષ લવાજમ રૂ. ૧૬૦/-

શ્રી સ્વામિનારાયણ મહોત્સવ - સાકિનાકા-ફૂલ

સાકિનાકા-ફૂલને આંગણે પ.પૂ. ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદ સહ આજ્ઞાથી પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના દિવ્ય સાંનિધ્યમાં ઉજવાયેલ નૂતન શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિરના ઉપલક્ષમાં 'શ્રી સ્વામિનારાયણ મહોત્સવ' તથા પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજીના વક્તાપદે યોજાયેલ 'શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન નવાહ પારાયણ' (તા. ૨૭ થી ૫-૫-૨૦૧૩)

શ્રી સ્વામિનારાયણ મહોત્સવ - સાકિનાકા-ફૂલો

સાકિનાકા-ફૂલોને આંગણે પ.પૂ. ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદ સહ આજ્ઞાથી પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના દિવ્ય સાંનિધ્યમાં ઉજવાયેલ નૂતન શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિરના ઉપલક્ષમાં 'શ્રી સ્વામિનારાયણ મહોત્સવ' તથા 'શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન નવાઢ પારાયણ' (તા. ૨૭ થી ૫-૫-૨૦૧૩)

વડતાલ પીઠાધિપતિ વિદ્યમાન પ.પૂ. સનાતન ધ.ધુ. ૧૦૦૮ શ્રી આચાર્ય શ્રી ગજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીની આજ્ઞાથી ભગવાન શ્રીહરિની વિશેષ પ્રસન્નતા અને વિશ્વશાંતિ અર્થે જૂનાગઢધામમાં ઉજવાનારા દ્વિતીય ચરણ આંતરરાષ્ટ્રીય 'શ્રી સ્વામિનારાયણ ૭૩૦ કરોડ મહામંત્ર મહોત્સવ - જૂનાગઢ'ના ઉપલક્ષ્યમાં ભગવાન શ્રીહરિ સ્થાપિત સોરઠ પ્રદેશના અધિષ્ઠાતા સં. ૨૦૬૯, યેશાજી વઢ-૨, તા. ૨૬-૫-૨૦૧૩, રવિવાર

શ્રી રાધારમણ દેવનો ૧૮૫મો વાર્ષિક પાટોત્સવ

સં. ૨૦૬૯, યેશાજી વઢ-૨, તા. ૨૬-૫-૨૦૧૩, રવિવાર

સોરઠ પ્રદેશમાં સમસ્ત સંતો તથા હરિભક્તો સત્સંગ સમાજ વની મહંત સ્વામી શ્રી કુષ્માકાશદાસજી (કે.પી. સ્વામી) મુખ્ય કોઠારીશ્રી

સ્વામિનારાયણ ચિંતન, મે - ૨૦૧૩ (૨)

સોરઠ પ્રદેશમાં સમસ્ત સંતો તથા હરિભક્તો સત્સંગ સમાજ વની મહંત સ્વામી શ્રી કુષ્માકાશદાસજી (કે.પી. સ્વામી) મુખ્ય કોઠારીશ્રી

સ્વામિનારાયણ ચિંતન, મે - ૨૦૧૩ (૨)

સ્વામિનારાયણ ચિંતન

વર્ષ :- ૧

અંક :- ૪

તા. ૨૦-૦૫-૧૩

પ્રયોજક :- પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજી

:: પ્રસિદ્ધ કર્તા ::

શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયસ્ય શ્રી લક્ષ્મીનારાયણ દેવ
પીઠસ્થાન સંસ્થાન -વડતાલ વતી

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર - સરધાર

તા.જી. રાજકોટ - ૩૬૦૦૨૫.

:: પ્રકાશક/માલિક/તંત્રી :: સાધુ પતિતપાવનદાસજી

:: સંપાદક :: સ્વામી આનંદસ્વરૂપદાસજી(વેદાંતાચાર્ય)

:: લેખન / સંકલન ::

સાધુ અમૃતસ્વરૂપદાસજી

ગુરુ : પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજી

:: લવાજમ દર અંગે ગ્રાહક પત્ર વ્યવહાર ::

‘ચિંતન કાર્યાલય’

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર - સરધાર

તા.જી. રાજકોટ - ૩૬૦૦૨૫. ફો.નં. ૦૨૮૧ - ૨૭૮૧૨૧૧

Visit us : www.sardharkatha.net

www.swaminarayanvadatalgadi.org

E-mail :- sardharmandir@gmail.com

:: લવાજમ દર ::

બે વર્ષ : રૂ. ૧૬૦/-

પંચવાર્ષિક : રૂ. ૩૫૦/- • પચ્ચીસ વર્ષ : રૂ. ૭૫૦/-

પરદેશમાં લવાજમ : \$ 200 U.S.A., • £ 125 U.K.

સંપ્રદાયનો સર્વાંગી વિકાસ કરતું શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર - સરધારનું

રજિસ્ટર્ડ મુખપત્ર ઈ.સ. ૨૦૦૫ના જૂન માસથી પ્રારંભાયેલું,

દર માસની ૨૦ તારીખે પ્રકાશિત થતું, આપના સમગ્ર કુટુંબ-પરિવારમાં

આનંદ અને સંસ્કારની સૌરભ પ્રસરાવે અને જીવનનું અનેરું ઘડતર કરતું સામયિક.

અનુક્રમણિકા

૧ પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીએ આપેલ આશીર્વાદાત્મક અમૃતવાણી - તારાપુર ૦૪

૨ પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીએ આપેલ આશીર્વાદાત્મક અમૃતવાણી - અમરેલી ૦૬

૩ પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીએ આપેલ આશીર્વાદાત્મક અમૃતવાણી - જગન્નાથપુરી ૦૮

● તા. ૩-૧-૨૦૧૩ પ્રથમ પ્રારંભ સત્ર ૦૮ ● તા. ૭-૧-૨૦૧૩ પ્રથમ સત્ર ૧૬

● તા. ૪-૧-૨૦૧૩ પ્રથમ સત્ર ૦૬ ● તા. ૭-૧-૨૦૧૩ દ્વિતીય સત્ર ૧૦

● તા. ૪-૧-૨૦૧૩ દ્વિતીય સત્ર ૧૦ ● તા. ૮-૧-૨૦૧૩ પ્રથમ સત્ર ૧૮

● તા. ૫-૧-૨૦૧૩ પ્રથમ સત્ર ૧૨ ● તા. ૮-૧-૨૦૧૩ દ્વિતીય સત્ર ૨૦

● તા. ૫-૧-૨૦૧૩ દ્વિતીય સત્ર ૧૩ ● તા. ૮-૧-૨૦૧૩ પ્રથમ સત્ર ૨૧

● તા. ૬-૧-૨૦૧૩ દ્વિતીય સત્ર ૧૫ ● તા. ૮-૧-૨૦૧૩ દ્વિતીય સત્ર ૨૨

સત્સંગ સમાચાર પત્રિકા...

૪ - સ્વામી ધનશ્યામદાસજી - રઘુવીરવાડી તથા સાધુ ધર્મવલ્લભદાસજી - સરધાર ૨૬

૫ પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીનું સત્સંગ પરિભ્રમણ ૨૦૧૩ ૩૨

- સંકલિત

૬ અગીયામી શ્રી સ્વામિનારાયણ સ્પેશ્યલ ટ્રેનયાત્રા..... ૩૩

- સંકલિત

૭ સત્સંગ વિચરણ - અમેરીકા ૩૪

- સંકલિત

લક્ષ્ય ટી.વી.

ચેનલ દ્વારા

સમગ્ર ગુજરાતમાં ઘેર

બેઠા આપ માણો....

પૂ. ૧૦૮ શ્રી ધર્મકુળ મુગટમણિ
શ્રી જુગેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીની
દિવ્ય અમૃતવાણી

સમય : દરરોજ

પૂ. સ.ગુ. સ્વામી
શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજીના શ્રીમુખે
સત્સંગ કથાપારાયણ

સમય :

દરરોજ રાત્રે ૮.૦૦ થી ૧૧.૦૦

પૂ. સ્વામી
શ્રી પૂર્ણસ્વરૂપદાસજીના શ્રીમુખે
સત્સંગ કથામૃત

સમય :

દરરોજ સવારે ૬.૦૦ થી ૭.૦૦

છબીકલા : શ્રીહરિકૃષ્ણ વિડિયો વિઝન - સુરત. મો. ૯૪૨૮૬૮૫૫૧૩.

શિવલાલ સુદાણી - બારમણ, મો. ૯૮૭૯૨૬૮૫૪૦ શ્રીહરિ ડીઝીટલ સ્ટુડીયો - સુરત. મો. ૯૮૨૫૦૩૦૨૫૦

તારાપુરને આંગણે ઉજવાયેલ 'શ્રી સ્વામિનારાયણ યુવા સત્સંગ ઉત્કર્ષ મહોત્સવ' પ્રસંગે પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીએ આપેલ આશીર્વાદાત્મક અમૃતવાણી

**“ચાષ્ઠીયકવિ શ્રી ઝવેરચંદ મેઘાણીની એક બૃક્તિ બહુ સુંદર છે :
'નથી બાણ્યું અમારે પંચ થી આફત પડી છે,
ખબર છે આટલી કે માલોમની હાકલ પડી છે...’**

એમ જાને સમાજમાં રહેલા દુષ્ણો, ઘરમાં રહેલા દુષ્ણો અને વ્યક્તિના જીવનમાં રહેલા દુષ્ણોને દૂર કરી એક સુદૃઢ ઢાઢે માનવસમાજ લેવાય યાય, એક નિષ્ઠાવાન સત્સંગ સમાજ લેવાય યાય તેની આપણે એક ખેવના કરવાની સંકલ્પ કર્યો છે ત્વારે એટલી જ ખબર છે કે, આ ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણની એમાં ઘણ્યો છે અને તે ઘણ્યો કાલમ આપણા જીવનમાં ઉતરતો રહેશે. અને તેના બધો કરીને આપણું વિઝાસકાર્ય વિઝસનું રહેશે.”

વારપુર

:: સંપાદક ::

સાધુ અમૃતસ્વરૂપદાસજી
ગુરુ : પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજી

વેદિક પરંપરાના માનવતાના ધર્મને, સદાચારના ધર્મને જન-જન સુધી પહોંચાડવાના સંકલ્પની પરિપૂર્ણતાને માટે, પુષ્ટિને માટે આ યુવા સત્સંગ ઉત્કર્ષ મહોત્સવનું નિર્માણ કરવામાં આવ્યું છે. એક બહુ નિર્વિવાદિત વાત છે અને સહુ કોઈએ સ્વીકારવું જ પડશે કે સમગ્ર વિશ્વમાં ભારતીય વેદિક સંસ્કૃતિ એવી છે કે, જે જીવપ્રાણી માત્રને ધર્મ-અર્થ-કામ અને મોક્ષની સિદ્ધિ અપાવે છે. આપણે અહિં કોઈની સભ્યતા, રહેણી-કહેણી કે વિચારધારાનું ખંડન કરવા માટે એકત્રિત નથી થયા.

પણ એક સામાન્ય વ્યવહારિક બુદ્ધિ છે કે, બજારમાં પુરુષો પણ સામાનની ખરીદી કરવા જતાં હોય છે અને સ્ત્રીઓ પણ શાકભાજી આદિક ઘરગથ્થુ સામાનની ખરીદી કરવા જતાં હોય છે. ત્યારે એક માનવબુદ્ધિ પ્રમાણે બજારમાં જે સારું સારું હશે તે વીણીને લેશે. શાકભાજીની ખરીદી કરતા હોય ત્યારે સડેલું કે કોહવાયેલું કે બગડેલું એવું કોઈ શાક અંદર નથી આવું ગયું ને? પુરુષો પણ વેપારી ધોરણે ખરીદી કરતા હોય ત્યારે ધ્યાન રાખે છે કે, નબળો માલ તો નથી મળી જતો ને? દરેક લોકો સારા-નરસાંની સાવધાની રાખે છે. આ સાવધાની નિયમ જેમ વ્યવહારમાં અનુકૂળ છે તેમ ભારતીય સંસ્કૃતિએ વ્યવહારિક અને આધ્યાત્મિક બંને ક્ષેત્રમાં જે એક સિદ્ધાંતોરૂપી, મર્યાદારૂપી અને બંધારણરૂપી આપણને જે પોષણ આપેલું છે. આજે આપણે તેને ઊંચાવવા માટે એકત્રિત થયા છીએ.

એક જમાનો હતો. ‘હતો’ એટલા માટે શબ્દ પ્રયોગ કરું છું કે, કળિયુગના પ્રભાવથી ‘હતો’ શબ્દ ઢંકાયેલો છે, પણ ખતમ

નથી થયો. પણ એક જમાનો એવો હતો કે, માણસોને જ્યારે બહારગામ જવાનું થાય ત્યારે ઘરના દરવાજાએ તાળા મારવાની જરૂર ન પડતી એટલી પ્રામાણિકતા હતી. આ ભારતીય સંસ્કૃતિમાં એવા ઇતિહાસો રચાયા છે કે, બહેન-દીકરી અને માતાઓના શીલના રક્ષણ અર્થે પોતાના પ્રાણના પણ બલિદાન દીધા છે. કોઈના પર કુદૃષ્ટિ પડી હોય તોપણ પોતાની આંખમાં મરચું નાંખવાના ઇતિહાસો આપણા ભારતમાં બન્યા છે. પરંતુ એક એવો વાયરો ચાલ્યો કે, આપણા મૂળ સિદ્ધાંતો, મૂળ પરંપરાઓ અને આપણી મૂળ જીવન જીવવાની શૈલી એનો ત્યાગ કરીને આપણે અન્ય સંસ્કૃતિનું આંધળું અનુકરણ કરતા થયા. કોઈ વખત અનુકરણ કરવું હિતાવહ હોય છે, પરંતુ એ અનુકરણ હિતાવહ છે કે નહિ તેના પર વિચાર કર્યા વિના અનુકરણ કરવું તે હંમેશા દુઃખદાયી અને જોખમકર્તા રહ્યું છે. અને જ્યારે એવી પરિસ્થિતિ સર્જાણી ત્યારે આપણી સંસ્કૃતિના જે આદર્શો હતા ઉચ્ચતા હતી તે ધીમે ધીમે ઘટતી ગઈ. અને આજના વાતાવરણમાં અજંપો, ભ્રષ્ટાચાર, દુરાચાર, અશાંતિ, અરાજકતા અને ઘર-ઘરના નાના-મોટા કલેશો એ બધું સર્જ્યું હોય તેનું કારણ આપણે જે સંસ્કૃતિની મર્યાદાઓ મૂકી તે છે. અને એટલા માટે જ આપણા શાસ્ત્રકારોએ વારંવાર આ વાતને સત્સંગ-કથાવાર્તાના માધ્યમથી ચાહે એ શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન, વચનામૃત કે રામાયણ, ભાગવત ગ્રંથની હોય. તેના દ્વારા સમાજને વિપરિત સંજોગોમાંથી મુક્ત રાખ્યો છે.

એકવખત બાપે પોતાની દીકરીને સાસરે વળાવી.

દીકરીને સગુનના જે રૂપિયા મળ્યા હતા તે તેમણે પોતાના પિતાએ આપેલ રામાયણ ગ્રંથમાં મૂક્યા. તે રૂપિયા મૂકતી સમયે દીકરીના સસરાએ જોયું. ત્યારે તેના સસરા કહે : “વહુ બેટા! આપણા ઘરમાં તિજોરી છે, કબાટ-પટારા વગેરે છે તો આ રૂપિયાને તેમાં રખાય કે આ રામાયણમાં રખાય? રામાયણમાંથી તો ગમે તે આવીને લઈ જાય.” ત્યારે દીકરી કહે : “પિતાજી ! જેણે રામાયણ ખોલી તે બીજાના ધનને પરધન સમાન માને. તે કોઈ દિવસ તેને અડે પણ નહિ. અને જે લેનારો હોય તે કોઈ દિવસ રામાયણને ખોલે નહિ.” આપણા આ સિદ્ધાંતો અને આદર્શો શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન, વચનામૃત કે રામાયણ, ભાગવત ગ્રંથના માધ્યમથી આપણા ઋષિમુનિઓ, નંદસંતો કે વક્તાઓ વ્યાસપીઠ ઉપર સમાજને હંમેશા સાવધાન કરતા ગયા છે. સારું છે કે નરસું તેના પ્રત્યે સાવધાન રહેવું અત્યંત જરૂરી છે. વ્યક્તિના રૂપરંગમાં કદાચ ફરક ન હોય, પરંતુ સ્વાભાવિક રીતે જો જોવામાં આવે તો વિચારધારા અને તેમાં રહેલા વિકાર તેનાથી વ્યક્તિ ‘રાવણ’ છે કે ‘રામ’ છે તે નિરૂપણ તેની ક્રિયા પરથી નક્કી થાય છે. પરંતુ એ વિચારધારાને મજબૂત કરીને આપણા જીવનમાં ભારતીય સંસ્કૃતિની મર્યાદાને આપણે મજબૂત કરીશું તો અમો માનીએ છીએ કે, કળિયુગ પણ સત્યુગ બનવા સમર્થ છે. તેમાં જરાપણ શંકાને સ્થાન નથી. અને એ સત્યુગ જેવા વાતાવરણને નિર્માણ કરવાનું બીડું સર્વાવતારી ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણે આજથી ૨૦૦ વર્ષ પૂર્વે ઝડપેલું છે. સમાજમાં દૂષિત વાતાવરણને જો કાઢવું હશે તો સતત પ્રયત્નશીલ રહેવું પડશે. અને જો ભગવાન શ્રીહરિએ કરેલ દાખડારૂપી પ્રયત્ન ચાલું રાખીશું તો આજે પણ સત્યુગી વાતાવરણ થઈ જશે એવો અમોને વિશ્વાસ છે.. પરંતુ આજે અમોને કહેતા આનંદ થશે કે આ સત્સંગ સમાજ શ્રી સ્વામિનારાયણીય સત્યુગી વાતાવરણમાં જીવી રહ્યો છે.

કોઈપણ અભિવ્યક્તિ બે પ્રકારે થાય છે. એક તો કાર્યની વાત બોલીને અને બીજું કાર્ય કરીને અભિવ્યક્તિ થાય છે. અને અમે સુરત યુવા ઉત્કર્ષ પ્રારંભ મહોત્સવમાં સંકલ્પ કર્યો હતો કે, હવે કેવળ બોલીને અભિવ્યક્તિ નથી કરવી પણ કાર્ય કરીને બતાવવું છે. આજે આ વિસ્તારના અમારા નાના-નાના મંડળોએ પણ પોતાના સત્સંગ કર્તવ્યને પોતાની રીતે જાળવી રાખ્યા છે, તેઓ કંઈ બહુ ધનાઢ્ય નથી, તેમ છતાં તેમને પાસે ભગવાન શ્રીહરિને રાજી કરવાની મૂડી છે તે બિરદાવવાને યોગ્ય છે. આજે તારાપુર નામ સાર્થક થયું છે. તારાપુરનો અર્થ થાય છે કે, જ્યાં તારોઓનો વાસ હોય તે ‘તારાપુર’ તરીકે ઓળખાય છે. વૈજ્ઞાનિકદબોનો અને ભૂગોળશાસ્ત્રનો પણ સિદ્ધાંત છે કે, આ ગગનમાં ગ્રહો-નક્ષત્રો બ્રહ્માંડમાં ભ્રમણ કરે છે તેના પર સૂર્યના કિરણોનો પ્રકાશ પડે છે અને તે દ્વારા પ્રકાશિત થાય છે તેથી રાત્રિમાં આપણને તે તારાની જેમ ઝગઝમે છે તેવું દૃશ્ય દેખાય છે. તેમ આ સત્સંગને જોઈને કહેતા અમોને જરાય અતિશયોક્તિ નથી કે સર્વોપરી ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણના પ્રતાપથી, એમના પ્રકાશથી હજારો તારલાઓ તારાપુરમાં ઝગમગે છે.

રાષ્ટ્રીયકવિ શ્રી ઝવેરચંદ મેઘાણીની એક સૂક્તિ બહુ સુંદર છે : ‘નથી જાણું અમારે પંથ શી આફત ખડી છે, ખબર છે આટલી કે માભોમની હાકલ પડી છે...’ એમ આજે સમાજમાં રહેલા દૂષણો, ઘરમાં રહેલા દૂષણો અને વ્યક્તિના જીવનમાં રહેલા દૂષણોને દૂર કરી એક સુંદર સારો માનવસમાજ તૈયાર

થાય, એક નિષ્ઠાવાન સત્સંગ સમાજ તૈયાર થાય તેની આપણે એક ખેવના કરવાનો સંકલ્પ કર્યો છે ત્યારે એટલી જ ખબર છે કે, આ ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણનો એમાં રાજીપો છે અને તે રાજીપો કાયમ આપણા જીવનમાં ઉતરતો રહેશે. અને તેના બળે કરીને આપણું વિકાસકાર્ય વિકસતું રહેશે.

આજે તારાપુર યુવા સત્સંગ ઉત્કર્ષ મહોત્સવમાં જે જે બાળકો અને યુવાનોએ પોતાની આવડત પ્રમાણે યત્નિચિત કલા રજૂ કરી છે એ બદલ દરેક બાળકો-યુવાનોને, દરેક મંડળોને હૃદયથી ખૂબ ખૂબ આશીર્વાદ આપીએ છીએ. આજે સંપ્રદાયની ભવિષ્ય ઉજ્જવળ એટલા માટે છે કે, શ્રીજીમહારાજ શ્રી સત્સંગિજીવન ગ્રંથમાં કહે છે કે - ભગવાને જેમને ધનાઢ્ય કર્યા હોય તેમણે પોતાની ધન-સંપત્તિ કથાવાર્તા, યજ્ઞ, મંદિર નિર્માણ અને સમાજ ઉપયોગી કાર્યમાં સદ્વ્યય કરવો, જેના

અમરેલીને આંગણે ઉજવાયેલ 'શ્રી સ્વામિનારાયણ ચુવા સત્સંગ ઉત્કર્ષ મહોત્સવ' પ્રસંગે
પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીએ આપેલ આશીર્વાદાત્મક અમૃતવાણી

**‘કોન કહેતા કી આસમાન મેં છેદ નહિ હોવા,
એક પથ્થર તો નભિયત સે ઉછલો ચારો.’**

ગાઝામી તાઝાત કઈ પથ્થરનો ઘા કયે તો આસમાનમાં
છેદ પડી જાય. થું વાત કરવી એ શ્રી સ્વામિનારાયણ
અંબાદવાના સત્સંગીઓની, શિષ્યાઓની બળ હોય અને
ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણનો સર્વોચ્ચ આશીર્વાદ, એની આદ્યે
વિશ્વમાં નીકળ્યો હોય ત્યારે તેના લક્ષ્યનું તીર વાઘવા
વિના યાહું ન આવે.

અમરેલી

તા. ૧૪-૪-૨૦૧૩,
રવિવાર - અમરેલી

ભગવાન શ્રીહરિએ આ સત્સંગના માધ્યમથી **ષડઅંગી સંપ્રદાય**ની સ્થાપના કરી છે. સ્વ-સ્વરૂપના ઉપાસ્ય ઈષ્ટદેવના સ્વરૂપો આશ્રિતજનોને ઉપાસના-ભક્તિ માટે આપ્યા, શાસ્ત્રોની રચના કરી- કરાવી સદ્માર્ગો પર ચાલવાની પ્રેરણાબળ આપી, આશ્રિતજનોને પોતાનું કાયમી પ્રગટપણાનું સુખ મળે તે પોતાના જ ધર્મવંશીકુળમાં આચાર્ય પરંપરા આપી, સંતોના સમાગમ દ્વારા જીવાત્માને પરમ શાંતિની અનુભૂતિ થાય તેવા સંતની પરંપરા આપી અને એકાંતિક સેવામાં પરાયણ એવા જે ભક્તો તેની ઉજ્જવળ પરંપરા આપણને આપીને ભગવાન શ્રીહરિએ આપણને ન્યાલ કર્યા છે.

આજે એ સંપ્રદાયને શ્રીજીમહારાજના સ્વધામગમનને બે સદી જેટલું આયુષ્ય જ્યારે થયું હોય ત્યારે સંપ્રદાયની જે **ઉજ્જવળ પરંપરાઓ** હતી, ધરોહર હતી અને મર્યાદાઓ, સિદ્ધાંતો હતા તેમાં કાળાંતરે એવી ધૂળ ચડી હોય કે કોઈનામાં શુષ્કતા આવી ગઈ હોય, કોઈનામાં પ્રમાદ આવી હોય અને એવા પ્રસંગોના કારણે જે એની એક **પ્રતિભા** હતી, તેની એક જે કાંતિ હતી, એક જે ઓજસ હતી, તેજ હતું એ પ્રતિભા-કાંતિ-ઓજસ અને તેજને પુનઃ સ્થાપિત કરવા માટે આજે આ સંગઠન યુવાનોના માધ્યમથી, સત્સંગના માધ્યમથી પુનર્જગૃતતાની પ્રવૃત્તિ થઈ રહી છે.

હાલા ભક્તજનો ! એક વાત બહુ સુંદર સમજવા જેવી છે કે, સંકલ્પ તેને જો સિદ્ધિ સુધી પહોંચાડવો હોય, તેને સાકાર કરવો હોય તો એ સાકાર કરવાના કંઈક **માપદંડ** હોય છે. કોઈપણ સંકલ્પ મનમાં થયો કે આમ કરવું છે, કદાચ સારા સંકલ્પ થવા જ પેલા તો કઠણ છે, પણ માનો કે સારો સંકલ્પ થયો તો એને ચરિતાર્થ કરવો એ એનાથી વધારે ગહન છે. કારણ કે, એક વાત બહુ નિર્વિવાદ છે કે પાત્રતા વગર સિદ્ધિની પ્રાપ્તિ થતી નથી. વરસાદ

ગમે તેટલો વરસતો હોય, પણ તમારા પાત્રમાં જો ચારણી હોય, જેનાથી આપણે લોટ ચાળીએ છીએ, જેનાથી આપણે જળ ગાળીએ છીએ તે ગરણું હોય એવા પાત્રમાં જેમ છિદ્ર હોય અથવા આપણું પાત્ર ઊંધું મૂકેલું હોય તો એ વરસતા બારે મેઘ ખાંગા થયા હોય પણ એ વરસાદનું એક પણ બુંદ પાણી એ આપણા ઉપયોગમાં આવતું નથી. કારણ કે વરસનારે મેઘે તો મર્યાદા મૂકીને પોતાને વરસાવ્યો પણ આપણે આપણી પાત્રતા કેળવી શક્યા નહિ તેના કારણે આપણા ભાગ્ય રિક્તના રિક્ત રહી ગયા.

એ જે છિદ્રો છે અથવા તો આપણા જે ઊંધા ઘડા મૂકેલા છે તેને જો સીધા કરવા હોય તો આ સત્સંગે જાગૃત થવું પડશે, સજાગ થવું પડશે અને સમજણે સહિત એટલે કે શ્રીજીમહારાજે શિક્ષાપત્રીમાં લખ્યું છે કે, જ્ઞાને માહાત્મ્યે સહિત તેવી જે ભગવાનની ભક્તિ તે જ કલ્યાણકારી છે. માત્ર બાહ્ય આંદર કે દેખાવ કે પાખંડ ધર્મ, કલ્પિત ધર્મ એવા ધર્મનું આચરણ કરી માત્ર બાહ્ય દેખાવથી વાસ્તવિક સુખની પ્રાપ્તિ થતી નથી. તેનાથી વાસ્તવિક અનુભૂતિ અને વાસ્તવિક હૃદયથી હૃદયનું જે એકાત્મકપણું થવું જોઈએ અને જીવાત્માનું ભગવાન પ્રત્યે જે સમર્પણભાવ થવો જોઈએ તેનો જે આનંદ તેનું જે સુખ તે ક્યારેય નહિ આવે. એ પાત્રતા કેળવવાનું કાર્ય એ આ સત્સંગના માધ્યમથી, સંસ્કારોના સિંચનના માધ્યમથી થાય છે.

બજારમાં વ્યક્તિ રૂપિયાની થેલી ભરીને નીકળે તો સુખ-સંપત્તિના સાધનો વસાવી શકે, સંપત્તિના પ્રભાવથી યશ-કીર્તિ ને વૈભવને પણ ખરીદી શકાશે પણ જ્યાં સુધી એમાં સંસ્કાર નથી ત્યાં સુધી વ્યક્તિના જીવનમાં સુખ ક્યારેય નહિ આવે. પૈસાથી રોટલો કમાવાય, પૈસાથી ભૂખ કમાવાતી નથી. પૈસાથી છત્તર-પલંગ ખરીદી શકાય પણ પૈસાથી ઊંઘ ખરીદાતી નથી. આ રીતે

પૈસાથી જગતમાં માન-મોટપ મેળવી શકશે પણ એ મોટપ ભક્ત પ્રહ્લાદ જેવી નહિ હોય, એ ભક્ત ધ્રુવ જેવી નહિ હોય, એ નરસિંહ મહેતા જેવી નહિ હોય એ ભક્ત મીરાંબાઈ જેવી નહિ હોય, એ દાદાબાચર, પર્વતભાઈ કે ઝીણાભાઈ જેવી નહિ હોય. પછી તમારું જીવન દેશ માટે, સમાજ માટે અને સત્સંગ-સંપ્રદાય માટે પણ વ્યર્થ હશે.

આવા હળાહળ ઘોર કળિયુગમાં આજે સમાજને જો તાતી જરૂરીઆત હોય તો અમો માનીએ છીએ કે, કેવળ પોતાના વ્યક્તિત્વ માટે પોતાના પરિવાર માટે પણ સમાજનું રક્ષણ કરવું હોય, આ દેશનું રક્ષણ કરવું હશે, આપણી ભારતીય સંસ્કૃતિનું રક્ષણ કરવું હશે. આપણા સનાતન ધર્મનું રક્ષણ કરવું હશે, ગૌમાતાનું રક્ષણ કરવું હશે, યજ્ઞાદિકનું રક્ષણ કરવું હશે અને ઉજ્જવળ ચારિત્ર્યનું રક્ષણ કરવું હશે તો સંસ્કારનું ઘડતર એ પરમ આવશ્યક છે. છિદ્રવાળા વાસણમાં ક્યારેય પાણી ભરાતું નથી. તેમ દોષો રૂપી છિદ્ર પૂરવા માટે આ સત્સંગ કટિબદ્ધ થયો છે. શિક્ષાપત્રીમાં શ્રીજમહારાજે ધર્મ-મર્યાદાની વાતો આવરી અને સદાચારના પાયા પણ એમાં પૂર્યા છે. જેથી કરી જીવાત્મા સંપ્રદાયનો આશ્રિત હોય તોય ભલે અને અનાશ્રિત હોય તોપણ ભલે, પરંતુ જો શિક્ષાપત્રીને મોટા મોટા વિદ્વાનો અનુસરે અથવા સામાન્ય મનુષ્ય અનુસરે તે સત્સંગી હોય કે કુસંગી હોય તેના જીવનમાં ક્યારેય પણ દુઃખ ન આવે. આવા જે આપણા સંપ્રદાયના વૈદિક પરંપરાના સિદ્ધાંતો તેને ઘેર-ઘેર સુધી પહોંચાડવા માટે જે પ્રયત્ન આપણે કરી રહ્યા છીએ.

આ વર્ષ ખાસ કરીને યુવા સંગઠન વર્ષ તરીકે પ.પૂ. ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીની આજ્ઞાથી આપણે ઉજવી રહ્યા છીએ. કોઈ વ્યક્તિને માળાના મણકા ગૌમુખીમાં છૂટા નાખીને આપવામાં આવે અને કહે કે માળા ફેરવો તો એ માળા ફરે પણ એનું સુખ ન આવે. ગૌમુખીમાં બધા મણકા છૂટા પડ્યા હોય તો ગણતરી ન થાય અને સુખ પણ ન આવે એટલે પરિણામે વ્યક્તિ થાકીને તે ગૌમુખીને મૂકી દે. પરંતુ એજ ગૌમુખીમાં માળાના મણકા એક સૂત્રના એકતાંતણે બંધાયેલા હોય તેમાં મર્યાદાની મેર લાગેલી

હોય તો એ માળા ફેરવવાનો આનંદ આવે અને તે માળાનું ફળ પણ મળે. તેમ આજે સંપ્રદાયમાં ગણ્યા ન ગણાય એવા મોતી છે પણ એને એકસૂત્રતા કરવા માટે અને તેમાં ભગવાન શ્રીહરિની આજ્ઞાનો મેર મૂકવા માટે આ યુવા સંગઠનના માધ્યમથી આજે યુવાનો કટિબદ્ધ થયા છે. આ સત્સંગને જાગૃત કરવા માટે, એકરૂપ કરવાને માટે જ્યારે યુવાનો કટિબદ્ધ થયા છે ત્યારે અમોને હૃદયથી આનંદ કેમ ન થાય ? આનંદ હોય જ. કારણ કે ભગવાન શ્રીહરિનો દાખડો અને એ દાખડાને સફળ કરવા માટે સંતો-ભક્તો જ્યારે એકરૂપ થયા હોય ત્યારે ભગવાન શ્રીહરિને અમો ચોક્કસ પ્રાર્થના કરીએ કે, આવા યુવાન સંતો-પાર્ષદો ને હરિભક્તોને ખૂબ શક્તિ આપે. અમો એમ માનીએ છીએ કે, પાત્રતા તો હતી, જેમ કાયા માલમાં ગુણ છે પણ જ્યારે પોલીશ કરવામાં આવે ત્યારે તે ચમક દેખાય આવે છે તેમ આજે યુવા સંગઠનના માધ્યમથી યુવાનોમાં સંસ્કારોની ચમક દેખાવા લાગશે.

સત્સંગ કથાવાર્તા દ્વારા સંપ્રદાયના સંસ્કારોની જે પાત્રતા કેળવી એ સંસ્કારોની પાત્રતા લઈને જગતમાં કોઈપણ છેડે જશે તો આ સંસ્કાર જે એના ઓજસ-તેજ તેનાથી દેદીપ્યમાન પોતાના વ્યક્તિત્વને તો કરશે જ પણ સમાજમાં રહેલા અજ્ઞાનરૂપી અંધકારને પણ દૂર કરશે. એવા શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયના સહજાનંદી સિંહ આપણે તૈયાર કરવાનો પ્રયત્ન કરી રહ્યા છે.

‘કૌન કહેતા કી આસમાન મેં છેદ નહિ હોતા, એક પત્થર તો તબિયત સે ઉછલો ચારો...’ આકાશમાં તાકાત કરી પત્થરનો ઘા કરો તો આસમાનમાં છેદ પડી જાય. શું વાત કરવી એ શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયના સત્સંગીઓની, શિક્ષાપત્રીનું બળ હોય અને ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણનો સર્વોપરી આશીર્વાદ, એની સાથે વિશ્વમાં નીકળ્યો હોય ત્યારે તેના લક્ષ્યનું તીર વાગ્યા વિના પાછું ન આવે. સીધું તેના લક્ષ્ય પર પહોંચે એવા જ્યારે યુવાનો તૈયાર રહ્યા છે ત્યારે અમારી દરેકને એક ખાસ ભલામણ છે કે, વડતાલ પ્રદેશના ગામડાઓમાં અનેક યુવકમંડળો ચાલે છે તેમાં તમો પણ સહભાગી બનીને વધુને વધુ બાળકો-યુવાનો જોડીને સક્રિય કરજો.

જગન્નાથપુરીને આંગણે ઉજવાયેલ ‘શ્રી જગન્નાથપુરી મહોત્સવ’ પ્રસંગે

પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીએ આપેલ આશીર્વાદાત્મક અમૃતવાણી

બ્લાલા ભક્તજનો ! જાન્યુઆરી-૨૦૧૩માં તીર્થધામ જગન્નાથપુરીને આંગણે સર્વાવતારી ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણની પૂર્ણકૃપાથી તેમજ પ.પૂ. સનાતન ધ.ધુ. ૧૦૦૮ શ્રી અજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદ સહ આજ્ઞાથી અને નિસર પરિવાર દ્વારા સરદારનિવાસી પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજીની ૩૦૦મી ‘શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન કથાપારાયણ’ના ઉપલક્ષમાં ‘શ્રી જગન્નાથપુરી મહોત્સવ’નું ભવ્ય આયોજન થયું હતું.

આ મહોત્સવમાં નવ-નવ સુધી સંપ્રદાયના ક્રાંતિકારી વિકાસ કરનારા, લાખ્ખોના લાડિલા પ.પૂ. ૧૦૮ શ્રી ભાવિઆચાર્ય શ્રી નૃગેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીની દિવ્ય અમૃતવાણીનો આસ્વાદ હજારોની સંખ્યામાં પધારેલ ભક્તજનો તેમજ ટીવી ચેનલ અને ઈન્ટરનેટના માધ્યમથી લાભ લેતા ભક્તજનોએ માણ્યા હતા. તા. ૩ થી ૯-૧-૨૦૧૩ સુધીની પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીની દિવ્ય અમૃતવાણીને અક્ષરશઃ આચિંતનના અંકના માધ્યમથી રજૂ કરવાનો વિનમ્ર પ્રયાસ કરવામાં આવ્યો છે.

જગન્નાથપુરીને આંગણે ઉજવાયેલ 'શ્રી જગન્નાથપુરી મહોત્સવ' પ્રસંગે
પ.પૂ. લાલજ મહારાજશ્રીએ આપેલ આશીર્વાદાત્મક અમૃતવાણી

એમ કહેવામાં આવે છે કે, હિમાલયમાંથી ગંગા નીકળી છે અને ગંગાસાગર (કલકત્તા)માં આવીને વિલીન થઈ જાય છે ત્યારે માર્ગમાં જે જે સ્થાનોને તીર્થત્વ અને મુમુક્ષુઓને પાવન કરતી કરતી એકધારી વહેતી ધારા સમુદ્રને મળી જાય છે. આ જગન્નાથપુરી ગંગાસાગરની નીચેનો ભાગ છે. તેમ ભગવાન શ્રીહરિએ તીરોધાનલીલા ગઢપુરમાં કરી, પરંતુ શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન રૂપી ગંગા અનેક મુમુક્ષુ જીવાત્માઓને પાવન કરતી કરતી જગન્નાથપુરી પહોંચી છે. આ સત્સંગિજીવન રૂપી ધારા અહિંયાથી નીકળીને સમગ્ર વિશ્વમાં ગૂંજી છે અને ગૂંજી રહી છે.

જગન્નાથપુરી

તા. ૩-૧-૨૦૧૩

(શ્રી જગન્નાથપુરી - કથા મહોત્સવ)

પ્રથમ પ્રારંભ સત્ર

સૌપ્રથમ આ મંગળ અવસરે અમારા હૃદયપૂર્વક સર્વે સંતો-હરિભક્તોને જય શ્રી સ્વામિનારાયણ.

આજે ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણની પૂર્ણકૃપાથી ઇતિહાસનું પુનરાવર્તન થઈ રહ્યું છે. આમ તો ગુજરાતની ધરતી અને ઓરીસ્સાની ભૂમિનો સંબંધ બહુજ અજોડ અને પવિત્ર રહ્યો છે. ભગવાન શ્રી કૃષ્ણચંદ્રજી જ્યારે આ જગતમાંથી પોતાની મનુષ્યલીલાની સમાપ્તિ કરીને સ્વધામગમનની ઈચ્છા થઈ ત્યારે આપણો ઇતિહાસ કહે છે કે તેઓના પંચભૌતિક દેહનો અગ્નિસંસ્કાર પ્રભાસક્ષેત્રમાં થયો હતો. અને એ પાર્થિવ શરીરને પ્રભાસક્ષેત્રના સમુદ્રએ સ્વીકારીને આ જગન્નાથપુરીના સમુદ્ર કિનારે લાવીને મૂક્યો હતો. આપણા સહુના સૌભાગ્ય છે કે, તેના સાક્ષીના વંશજ આજે આ મંચ ઉપર આપણી સાથે ઉપસ્થિત છે. જગન્નાથપુરીના તત્કાલીન માન્યવર રાજા સાહેબને સ્વપ્ન દર્શનમાં જે સ્થાન બતાવ્યું હતું ત્યાંથી લાકડાની પ્રાપ્તિ થઈ અને તેમાંથી ભગવાન શ્રી જગન્નાથજીની દિવ્ય અલૌકિક મૂર્તિ તૈયાર કરવામાં આવી. જેના આપણે આજે દર્શન કરીને દિવ્ય આનંદની અનુભૂતિ કરી રહ્યા છીએ. શ્રી કૃષ્ણાવતાર પછી સર્વાવતારી ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણનું આ બ્રહ્માંડમાં પ્રાગટ્ય થયું. માત્ર ૧૧ વર્ષની ઉંમરે ગૃહત્યાગ કરીને વન વિચરણ કરતા કરતા પુલહાશ્રમ આદિક તીર્થસ્થાનોમાં તપ કરીને તેમને વિશેષ તીર્થત્વ આપતા આપતા જ્યારે મહાપ્રભુ શ્રી નીલકંઠજી જગન્નાથપુરી પધાર્યા ત્યારે બે મહત્વપૂર્ણ કાર્ય કર્યાં. એક તો અહિંથી ધર્મધ્વજ લહેરાવોનો પ્રારંભ કર્યો. આ ક્ષેત્રમાં જે પાખંડ કલ્પિત અને પરધર્મનું આચરણ કરવાવાળા હતા, પોતાના સ્વાર્થ માટે ધર્મનો દુરુપયોગ કરતા હતા તે સર્વેને દશ મહિના સુધી નિવાસ કરીને નાશ કર્યો. અને બીજું મહત્વનું કાર્ય એ કર્યું કે, કદાચ વનવિચરણ દરમ્યાન ક્યાંય કર્યું નથી. ભગવાન શ્રીહરિ ગઢડા પ્રથમ પ્રકરણના ૬૮માં વચનામૃતમાં

કહે છે કે, "...ઓગણતેરા કાળમાં અમને એક મહિના સુધી જ્યારે નિદ્રા આવે ત્યારે એમ ભાસતું જે, અમે પુરુષોત્તમપુરીને વિષે જઈને શ્રી જગન્નાથજીની મૂર્તિને વિષે પ્રવેશ કરીને રહ્યા છીએ, અને તે મૂર્તિ તો કાજની જણાય પણ તેને નેત્રે કરીને અમે સર્વને દેખતા, અને પૂજારીનો ભક્તિભાવ તથા છળકપટ સર્વ દેખતા..." ભગવાન શ્રીહરિનો ભગવાન શ્રી જગન્નાથજીને વિષે એકાત્મભાવ અહિં પ્રગટ દેખાય છે. એ જ આપણા સૌના માટે મોટી ઉપલબ્ધિ છે.

એમ કહેવામાં આવે છે કે, હિમાલયમાંથી ગંગા નીકળી છે અને ગંગાસાગર (કલકત્તા)માં આવીને વિલીન થઈ જાય છે ત્યારે માર્ગમાં જે જે સ્થાનોને તીર્થત્વ અને મુમુક્ષુઓને પાવન કરતી કરતી એકધારી વહેતી ધારા સમુદ્રને મળી જાય છે. આ જગન્નાથપુરી ગંગાસાગરની નીચેનો ભાગ છે. તેમ ભગવાન શ્રીહરિએ તીરોધાનલીલા ગઢપુરમાં કરી, પરંતુ શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન રૂપી ગંગા અનેક મુમુક્ષુ જીવાત્માઓને પાવન કરતી કરતી જગન્નાથપુરી પહોંચી છે. આ સત્સંગિજીવન રૂપી ધારા અહિંયાથી નીકળીને સમગ્ર વિશ્વમાં ગૂંજી છે અને ગૂંજી રહી છે.

ભગવાન શ્રીહરિએ શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવનની રચના ગઢપુરમાં કરાવી, પરંતુ તેની કથાનો સર્વપ્રથમ યોગ જેને પ્રાપ્ત થયો હોય તો તે આ ચક્રતીર્થ-જગન્નાથપુરી ક્ષેત્રને થયો છે. આજ પુનઃ આ ચક્રતીર્થમાં શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન કથા મહોત્સવનું આયોજન સમગ્ર નિસર પરિવારના સંકલ્પથી અને દરેક ભક્તોની ભાવના અને મનોરથ પૂર્ણતાની સાથે ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણની કૃપાની સાથે થયું છે. જેમ જીવાત્માઓને ગંગા આદિ તીર્થોમાં સ્નાન કરવાથી કર્મથી મુક્તિ મળે છે તેમ આ શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન કથાથી આપણ સર્વને ભગવાન શ્રીહરિના સ્વરૂપમાં પ્રીતિ થાય તેવી ભગવાન શ્રીહરિના શ્રીચરણોમાં પ્રાર્થના સહ...

(હિન્દી ઉદ્બોધનમાંથી ગુજરાતી ભાષાંતર)

જગન્નાથપુરીને આંગણે ઉજવાયેલ 'શ્રી જગન્નાથપુરી મહોત્સવ' પ્રસંગે
પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીએ આપેલ આશીર્વાદાત્મક અમૃતવાણી

આ શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન શાસ્ત્રની કથાની ગંભીરતા અને મહત્ત્વ એ છે કે, સર્વ ઔષધિમાં શ્રેષ્ઠ ઔષધિ છે. તે ઔષધિ કેવી છે ? તો એ ઔષધિ જન્મમરણના ચક્રચોગને ટાળનાર છે, ગર્ભવાસને ટાળનાર છે. જો જન્મ જ ન હોય તો શ્રિવિદ્ય તાપ એ બધા પ્રશ્ન જ ન હોય. એટલા માટે આપણે શ્રવણ તો કરીએ જ છીએ પણ મનન ને નિદિધ્યાસ કાયમ રાખજો. એટલે ભગવાન શ્રીહરિના સ્વરૂપને આપણા હૃદયમાં કંડારી શકીએ.

જગન્નાથપુરી

તા. ૪-૧-૨૦૧૩

પ્રથમ સત્ર

શાસ્ત્રોનો મત રહ્યો છે કે, જેમ અગ્નિના પ્રસંગથી કોઈપણ વસ્તુ-પદાર્થ બળીને ભસ્મીભૂત થાય છે તેમ પરમાત્માના યોગમાં આવવાથી ગમે તેવો પાપી, અધર્મી અથવા તો હીન કર્મવાળો જીવાત્મા હોય તોપણ પરમાત્માના શરણે થવાથી પવિત્ર બને છે. બહુ સમજવા જેવી વાત છે કે, અગ્નિનો સ્વભાવ છે કે એના યોગમાં આવેલ કોઈપણ વસ્તુ-પદાર્થ હોય તેને બાળવું, એની રાખ કરવી. એમ ભગવાનનો પણ એવો સ્વાભાવિક ગુણ છે કે, પોતાના શરણે આવેલ જીવાત્માને પામરમાંથી પાવન બનાવવા. પરંતુ એ માટે શાસ્ત્રોમાં એક રીત બતાવવામાં આવી છે. અગ્નિ ત્યારે જ તેને બાળી શકે જે એના સીધા યોગમાં આવે. વચ્ચે કોઈપણ પ્રકારનું આવરણ હોય તો એ દઝાડી શકે પણ બાળી ન શકે. એમ જીવાત્મા જ્યાં સુધી સાંસારિક માયાના બંધનમાં બંધાયેલો છે, મોહ-માયા-લોભ-કામ-ક્રોધ-સ્વાર્થ વગેરે વૃત્તિઓથી ઘેરાયેલો છે, જ્યાં સુધી માયિક વસ્તુના પ્રભાવમાં એ સપડાયેલો છે, જ્યાં સુધી પરમાત્માનો ચતુર્થ મહિમા સમજ્યો નથી, સંપૂર્ણ શરણાગતિ સ્વીકારી નથી ત્યાં સુધી જીવાત્માને પવિત્ર થવું અસંભવ છે.

આ જગન્નાથપુરીમાં વનવિચરણ દરમિયાન ભગવાન શ્રીહરિ નીલકંઠ વર્ણવેશે પધાર્યા છે ત્યારે એ સમયમાં ધર્મનો આંચળો ઓઢીને અધર્મનો પ્રચાર કરતા હતા ત્યારે ભગવાન શ્રીહરિએ તેને અધર્મ તરીકે જ ટાંક્યો છે. એ ભેખધારીઓ હોય, મંડળધારીઓ હોય, જટાધારીઓ કે દાઢીધારીઓ હોય, ગમે તે વસ્ત્રવેશમાં હોય, ગમે તેવા ચિહ્ન ઉત્પાદિ, ગળામાં અનેક માળા-મણકા ધારણ કરતા હોય, પરંતુ એ વેશ-પરિવેશ માત્ર બાહ્ય જે વ્યક્તિત્વ એ માણસની વિચારધારા અને માણસના કર્મ સાથે જો સંમિલિત ન હોય અર્થાત્ બાહ્ય જે દેખાવ હોય એ ભલે સાધુપુરુષનો હોય, ભક્તનો

હોય પણ જ્યાં સુધી મનોવૃત્તિ વિકાર અને વિકૃતિથી નિવૃત્ત ન થઈ હોય અને જ્યાં સુધી સાધુપણાનું પ્રાધાન્યપણું વ્યક્તિના જીવનમાં ન આવ્યું હોય, દાસત્વપણું ન આવ્યું હોય, શરણાગતિપણું ન આવ્યું હોય, સમર્પણપણું ન આવ્યું હોય ત્યાં સુધી ગમે તેવા વેશમાં કે ગમે તેવા તીર્થક્ષેત્રમાં હોય છતાં પણ એ અધર્મના આચરણથી ડરતા નથી તેમજ અધર્મના આચરણને છોડતા પણ નથી.

એ પરિવર્તન મર્યાદાને સમજાવવાને માટે આપણી વેદકાલીન સંસ્કૃતિથી આપણા સત્શાસ્ત્રો ચાહે રામાયણ હોય, ભાગવત હોય, ભગવદ્ ગીતા હોય, શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન હોય, ઉપનિષદ હોય - એ શાસ્ત્રોની કથાના માધ્યમથી એવા પ્રયત્નો કર્યા છે કે, જેનાથી માનવજીવનની બદીઓ-વિકૃતિઓ બતાવી એનાથી મુક્ત થઈ શકે અને વાસ્તવિક રીતે પવિત્ર બનવાની યોગ્યતા કેળવી શકે. શાસ્ત્રોમાં એમ બતાવ્યું છે કે, કોઈ હજારો તપ-તીર્થ કરે, કોઈ હજારો યજ્ઞ કરે ને જે ફળ મળે, એ કેવળ આ કથાશ્રવણથી મળે છે. કથાશ્રવણનું ફળ શું ? તો શાસ્ત્રો કહે છે કે, ધર્મ-અર્થ-કામ અને મોક્ષ એ ચારે પુરુષાર્થની સિદ્ધિ થાય છે. આ શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન શાસ્ત્રની કથાની ગંભીરતા અને મહત્ત્વ એ છે કે, સર્વ ઔષધિમાં શ્રેષ્ઠ ઔષધિ છે. તે ઔષધિ કેવી છે ? તો એ ઔષધિ જન્મમરણના ચક્રચોગને ટાળનાર છે, ગર્ભવાસને ટાળનાર છે. જો જન્મ જ ન હોય તો ત્રિવિધ તાપ એ બધા પ્રશ્ન જ ન હોય. એટલા માટે આપણે શ્રવણ તો કરીએ જ છીએ પણ મનન ને નિદિધ્યાસ કાયમ રાખજો. એટલે ભગવાન શ્રીહરિના સ્વરૂપને આપણા હૃદયમાં કંડારી શકીએ. અને આ કથા દ્વારા અક્ષરધામ સુધી પહોંચવામાં આપણને પૂરતું બળ પ્રાપ્ત થાય તેવી ભગવાન શ્રીહરિના શ્રીચરણોમાં પ્રાર્થના સહ...

ચિંતન

૨૦૧૩

૯

જગન્નાથપુરીને આંગણે ઉજવાયેલ ‘શ્રી જગન્નાથપુરી મહોત્સવ’ પ્રસંગે
પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીએ આપેલ આશીર્વાદાત્મક અમૃતવાણી

શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન ગ્રંથના ઘણા ગુણ છે, પણ ઘતાનંદ સ્વામી
કહે છે કે, આ ગ્રંથ ભગવાન શ્રીહરિના લીલાચરિત્રોથી સભર
ગ્રંથ છે. આ એનો પહેલો ગુણ છે. ભગવાનના યોગમાં આવેલી
કોઈપણ વસ્તુ કલ્યાણકારી હોય, હોય ને હોય. અને આ ગ્રંથ તો
સર્વ શાસ્ત્રનો સારકુપ ગ્રંથ છે. આ ગ્રંથમાં વેદના સારભૂત
ઐકાંતિક ધર્મનું ધ્યાનપ્રેરણા પ્રતિપાદન કર્યું છે. અને ભગવાનને
પામવાના બે ઉપાય છે. એક તો શુદ્ધ ધર્મ અને ઐકાંતિક
ભક્તિ. આ વાત ભક્તજનો ગાંઠ
બાંધીને લખજો.

જગન્નાથપુરી

તા. ૪-૧-૨૦૧૩

દ્વિતીય સપ્ત

શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન ગ્રંથને સાંભળતા પૂર્વે સ.ગુ. શ્રી
મુક્તાનંદ સ્વામીએ આ ગ્રંથનું માહાત્મ્ય ખૂબજ સુંદર રીતે
કંડારેલું છે. માહાત્મ્ય ભાગનું શ્રવણ કરવાથી સંપૂર્ણ ગ્રંથની કથા
સાંભળ્યાનું પુણ્ય પ્રાપ્ત થાય છે. પરબ્રહ્મ પુરુષોત્તમનારાયણના
દિવ્ય ચરિત્ર શ્રવણ કરવાનું કાંઈક તો શુભ ફળ હશે ને, એ શું છે
? એ જાણવા માટે માહાત્મ્ય પૂછવામાં આવ્યું છે. શ્રોતા-વક્તાના
લક્ષણ, ગ્રંથ કેવી રીતે શ્રવણ કરવામાં આવે તો એનું બીજબળ છે
તે પ્રગટ થાય ? એમ કમમાં આખો આ સંવાદ આવેલો છે.
માહાત્મ્યનો અર્થ શું છે ? મને-કમને જેણે ભગવાનના ચરિત્રો
રૂપી કથાનું શ્રવણ કર્યું છે તોપણ તેનું કલ્યાણ થશે. એવું
માહાત્મ્યનું પ્રાધાન્યપણું આપવામાં આવ્યું છે. કથાની પૂર્ણાહુતિ
વખતે છેલ્લે પણ એમ આવશે કે આ અધ્યાયનું કોઈ શ્રવણ કરશે
તો પૂર્ણ ગ્રંથ શ્રવણ કર્યાનું પુણ્ય પ્રાપ્ત થશે.

આપણે બે શબ્દોનો ઘણીવખત સમાંતર એનો ઉપયોગ
કરતા હોઈએ છીએ. એક શબ્દ છે - ઉત્સાહ, ઉમંગ અને બીજો
શબ્દ છે આવેગ. આપણે એ બંનેનો અર્થ એક કરતા હોઈએ
છીએ, પરંતુ ભાવ એ બંને શબ્દોના જુદા-જુદા છે. આવેગ એવી
વસ્તુ છે કે, સમજણ હોય કે ન હોય પણ જે ઉભરો આવે તેને
આવેગ કહેવામાં આવે છે. ઘણીવખત આપણે કોઈના ઉપર
અતિ ક્રોધિત થઈ ગયા, અતિ પ્રસન્ન થઈ ગયા - આ બધું કર્યા
પછી ખબર પડે કે ‘આ નહોતું કરવાનું’ આ કેમ એવું થયું ?
કારણ કે સમજણ નહોતી પણ આવેગ આવ્યો. ઘણીવખત
સમજણ સહિત આવેગ આવે. તમે કાર્ય કર્યા પછી વિચારો કે,
ના, ના, આ બરાબર જ થયું. કોઈપણ કાર્યમાં સમજણ સહિત કે
સમજણ રહિત કાર્યરત થવામાં આવે તેને વેગ કહેવામાં આવે

છે. અને સમજણે સહિત ‘હું શું કરું’ એ જ્ઞાને સહિત કાર્યમાં રત
થવાનું, મન પાછું ડોલે નહિ, ડગે નહિ, એના ઉપરનું નિયંત્રણ,
આત્મવિશ્વાસ અને જ્યારે એ વિશ્વાસે કાર્યમાં રતિ થાય તો એને
ઉત્સાહ-ઉમંગ કહેવામાં આવે છે. જે સમજણથી કરેલું કાર્ય,
વિચારીને કરેલું કાર્ય એ હંમેશા હિતકર્તા છે. એમાં ઓતપ્રોત
થઈને કરેલું કાર્ય એ લક્ષ્ય સાથે એકાત્મપણું કરાવે છે. અને
એટલા માટે જ કથાશ્રવણના લાભથી ભગવાનની પ્રાપ્તિ થાય છે.
ભગવાન ગમે તે સ્વરૂપે દર્શન આપે. ચાહે ધનુષ લઈને, વાંસળી
લઈને, સુદર્શન ચક્ર લઈને દર્શન આપે. પરંતુ જ્યાં સુધી તેઓનું
માહાત્મ્ય ન હોય તો જીવાત્માને એમાં પ્રીતિ ન થાય, ઓતપ્રોત
ન થવાય. માટે આ માહાત્મ્યનો મર્મ એટલો જ છે કે, એવી જે
પ્રીતિ કે ઓતપ્રોત થવાની જે પ્રક્રિયા એ કાર્ય માહાત્મ્યથી
આપણને સમજાવવામાં આવ્યું છે. શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન
ગ્રંથના ઘણા ગુણ છે, પણ શતાનંદ સ્વામી કહે છે કે, આ ગ્રંથ
ભગવાન શ્રીહરિના લીલાચરિત્રોથી સભર ગ્રંથ છે. આ એનો
પહેલો ગુણ છે. ભગવાનના યોગમાં આવેલી કોઈપણ વસ્તુ
કલ્યાણકારી હોય, હોય ને હોય. અને આ ગ્રંથ તો સર્વ શાસ્ત્રનો
સારકુપ ગ્રંથ છે. આ ગ્રંથમાં વેદના સારભૂત ઐકાંતિક ધર્મનું
સ્પષ્ટપણે પ્રતિપાદન કર્યું છે. અને ભગવાનને પામવાના બે
ઉપાય છે. એક તો શુદ્ધ ધર્મ અને ઐકાંતિક ભક્તિ. આ વાત
ભક્તજનો ગાંઠ બાંધીને રાખજો. ભગવાનને પામવા હશે તો
ધર્મની, આચરણની અને ઉપાસનાની શુદ્ધતા આ ધર્મનો પાયો
છે. આ વાતને જે અનુસરશે એને જીવનમાં ક્યારેય વિઘ્ન નહિ
આવે. અને ઐકાંતિક પતિવ્રતાની નિષ્કામ, નિષ્કપટ જે ભક્તિ
એ જીવાત્માના શ્રેય માટેનું શ્રેષ્ઠ સાધન છે. ધર્મનું પાલન

અને એકાંતિકી ભક્તિ એ ભવબંધનમાંથી મુક્ત થવાનું સાધન છે.

સમગ્ર લોકના ગુરુ અને મુમુક્ષુજનોના આત્મબંધુ પ્રત્યક્ષ પુરુષોત્તમનારાયણ છે. ભગવાનના સંબોધન બે શબ્દોથી શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન ગ્રંથમાં કરવામાં આવ્યા છે. સમગ્ર લોક એટલે અનંત બ્રહ્માંડો જે છે એના ગુરુ - સમગ્રને રાહ બતાવનારા, સર્વનું નિયંત્રણ કરનારા અને મુમુક્ષુજનોના આત્મબંધુ આ શબ્દ મારી દૃષ્ટિ એ બહુ મહત્વનો છે. જે મુમુક્ષુ જીવાત્મા છે તેમણે પોતાને મનુષ્ય શરીર પ્રાપ્ત થયા પછી જન્મમરણના બંધનમાંથી મુક્ત થવા ઈચ્છતા હોય, અક્ષરધામની અભિલાષાવાળા ભક્તો હોય એવા મુમુક્ષુઓના ભગવાન આત્મબંધુ છે. અને આત્મબંધુ ક્યારે કહી શકાય ? જ્યારે આત્માનું મિલન થયું હોય, આત્માના સાચા સગા, સાચા સંબંધી એવા પુરુષોત્તમનારાયણનું વર્ણન કરવામાં આવ્યું છે. આ એજ પુરુષોત્તમનારાયણ સ્વધામગમન બાદ શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન ગ્રંથરૂપે ભવસાગરને પાર કરવા માટે નોકા સમાન છે. કથા શ્રવણ કરનાર શ્રોતા અને કથા કહેનાર વક્તા એ બંનેને પાવન કરનાર આ ગ્રંથ સર્વથા નિર્દોષ છે. આ ગ્રંથમાં કોઈ દોષ જ નથી, સંપૂર્ણ છે. મનુષ્યના પાપના પૂંજને પ્રજાળાવનાર છે. ભગવાને સ્થાપેલા સિદ્ધાંતો જીવનમાં પ્રવેશે પછી એમાં પાપનું સ્થાન રહેતું નથી, જીવાત્મા પવિત્ર થાય છે.

તેમજ આ ગ્રંથ કળિના દોષોને દૂર કરનાર છે. અંતઃશત્રુઓ છે તે આભ્યંતર શત્રુઓ છે. તેના પ્રભાવમાં જીવાત્મા ખેંચાય, મોહમાયા, જગતના વિષયો એ બધા પૌરાણિક પરાપૂર્વથી ચાલ્યા આવતા દૂષણો છે. અને એમાં પણ વ્યસન ને ફેશનનો ઉમેરો થયો. તે પણ આ દૂષણોની જાનમાં જોડાયા. એવા દોષોને દૂર કરનાર આ ગ્રંથ છે.

આ ગ્રંથ જડતારૂપી અંધકારને દૂર કરનાર છે. ધર્મ ક્યારેય જડતાને નથી માનતો પણ દેહતાને ચોક્કસ માને છે. કોઈએ શાસ્ત્ર સંમત ન હોવા છતાં કોઈએ પ્રચલિત કરેલો ધર્મ, શાસ્ત્ર મર્યાદાથી વિપરિત હોવા છતાં કોઈ કહે આમ છે તો જે ગાડરીયો પ્રવાહ વળે તેમ એની પાછળ વળતો થઈ જાય. તો એ રસ્તે ચાલનારનું તો અકલ્યાણ થાય પણ બીજા નિર્દોષનું અકારણ, દોષ વગરનું ખોટા માર્ગે ચાલી નીકળ્યા એટલે એનું પણ અકલ્યાણ થાય. તો એવા મુમુક્ષુને સાવધાન થઈ પોતાના માર્ગે પાછા વળવા માટે, સદ્માર્ગ પ્રકાશિત કરવા માટે અવસર આપનાર આ ગ્રંથ છે. આ ગ્રંથમાં વર્ણાશ્રમ આદિક ધર્મોનો નિર્ણય અદ્ભુત કરવામાં આવ્યો છે. માન્યતા અને ધર્મ એ બંને અલગ વસ્તુ છે, એનું સુંદર રીતે નિરુપણ આ ગ્રંથમાં શતાનંદ સ્વામી દ્વારા કરવામાં આવ્યું છે. માટે આ ગ્રંથની એક એક વાત આપણા સૌના જીવનમાં ચરિતાર્થ થાય તેવી ભગવાન શ્રીહરિના શ્રીચરણોમાં પ્રાર્થના સહ....

અનુસંધાન પેજ ૧૨નું ચાલું...

સહન કરવું પડતું હશે ? તો આ કથામાંથી પહેલી વાત એ જાણવા મળી કે, પરમાત્માના ચરિત્રોનું ગાન થતું હોય ત્યારે મુમુક્ષુજનોએ તે ચરિત્રોનું શ્રવણ કરવા કેવું તલ્લીન થવું જોઈએ ? તો કે સમગ્ર આજુબાજુમાં શું થાય છે એનું કોઈ ભાન ન રહે અને ભગવાનના સ્વરૂપમાં એકાગ્રવૃત્તિ રહે. જેમ ધર્મદેવ, મૂર્તિદેવી અને ઉદ્ભવ-મરીચ્યાદિ ઋષિમુનિઓ કથામાં તલ્લીન હતા એમ આપણે તલ્લીન થવું જોઈએ. આ એકાગ્ર મન કરવાની રીત શીખવે છે.

બીજી વાત - એ રીત અપનાવતા જો દુર્વાસામુનિ જેવાનો શાપ પણ સહન કરવો પડે તો એમાં લેશ માત્ર ડરવાની જરૂર નથી. કારણ કે, આવું કોઈપણ કાર્ય થતું હોય તેમાં કલ્યાણની ભાવના રહેલી હોય છે. દુર્વાસામુનિએ શાપ આપ્યો તે સમયે ઋષિમુનિઓ ડરવા લાગ્યા ત્યારે ભગવાન નારાયણે કહ્યું કે, આ શાપ અમારી ઈચ્છાથી થયો છે. એનું કારણ તમને હેરાન-પરેશાન માટેનું નથી. શાપ પાછળનો ઉદ્દેશ સમગ્ર વિશ્વનું કલ્યાણ થાય, ધર્મનું સંસ્થાપન થાય, અધર્મનો ઉચ્છેદ થાય એના માટે મારે સક્ષમ પૃથ્વીભૂમિની જરૂર છે. આવા સમયે ભગવાન તેવા જ વ્યક્તિઓનો ઉપયોગ કરે છે કે, જે ભગવાનના લીલાચરિત્રોનું ગાન કરતા હોય, ધર્મના સિદ્ધાંતોને અનુસરતા હોય. કાંઈક કષ્ટ આવે તો એમ માનવું કે, આમાં ભગવાનની કાંઈક કલ્યાણની ઈચ્છા રહેલી છે. એટલે એમાં ક્યારેય નબળા ન પડવું.

ત્રીજી વાત - ભગવાનને રાજી કરવાનો શ્રેષ્ઠ ઉપાય હોય તો કોઈનું તાડન કરીને ભગવાનને રાજી નથી કરી શકાતા, પરંતુ સહન કરીને ભગવાનને રાજી કરી શકાય છે. આજે એવી ભગવાન શ્રીહરિના પ્રાગટ્યગાથાની પૂર્વભૂમિકા બદ્રિકાશ્રમમાં પુરુષોત્તમનારાયણે પોતાનો સંકલ્પ પ્રગટ કર્યો છે. અને આ સંકલ્પથી આરંભી આ સંપ્રદાય આજ દિન સુધી એટલે કે અબ ઘડી સુધીનો સમય એ માત્રને માત્ર ભગવાન શ્રીહરિનો સંકલ્પ અને ઐશ્વર્ય-શક્તિથી જ નિર્માણ થયેલો છે. ધર્મદેવ, મૂર્તિદેવી આદિક ઋષિમુનિઓને દુર્વાસામુનિના શાપથી નિમિત્ત બનાવ્યા પણ એની પાછળનું કારણ પણ સ્વયં પરમાત્માનો સંકલ્પ છે. માટે આ ગાથા કલ્યાણકારી છે.

ચિંતન

૨૦૧૩ ૧૧

જગન્નાથપુરીને આંગણે ઉજવાયેલ 'શ્રી જગન્નાથપુરી મહોત્સવ' પ્રસંગે
પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીએ આપેલ આશીર્વાદાત્મક અમૃતવાણી

વ્યક્તિનો બાહ્ય દેખાવ યર્થાસ નથી, પણ જ્યારે એના
વિચાર અને વર્તન જોઈએ ત્યારે ખ્યાલ આવે છે કે, આ
દેખાવે જ રળિયામણા છે. એમ જીવનમાં ધર્મની
નક્કરતા જ્યાં સુધી નથી આવતી, નક્કરતા એટલે
પૃષ્ઠભૂમિ - પરિપક્વતા જ્યાં સુધી નથી આવતી ત્યાં સુધી
આભા તમે સારી ઊભી કરી શકશો પણ ન તમને શ્રેય
થશે કે બીજાને શ્રેય થશે.

જગન્નાથપુરી

તા. ૫-૧-૨૦૧૩

પ્રથમ સભ

આ શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન ગ્રંથમાં ભગવાન શ્રી
સ્વામિનારાયણના પ્રાગટ્યની પૂર્વભૂમિકા બતાવવામાં
આવી છે. કોઈપણ કાર્યની શરૂઆત વ્યક્તિના સંકલ્પથી
થાય છે. કોઈ કાર્ય તરત આરંભ નથી થતું. કોઈ કાર્ય વિના
પૂર્ણાહુતિ કે એની સફળતા નથી થતી. તેથી ફળની પ્રાપ્તિનો
આધાર કાર્ય છે એમ કાર્યનો આધાર સંકલ્પ છે. અને આજે
જે અનંત જીવાત્માના કલ્યાણને અર્થે ઘટાદાર છત્રછાયા
ષડંગી સંપ્રદાયની છે તેની નીચે આપણે સૌ સુરક્ષિત અને
આનંદ અનુભવ કરી રહ્યા છીએ. આ સંપ્રદાયના
નિર્માણની ગાથા, આ ફળની શ્રુતિ આપણને જે પ્રાપ્ત થઈ છે
તે કેવી રીતે થઈ ? એનું વિવરણ અને ભગવાન શ્રીહરિના
પ્રાગટ્યની શરૂઆત એનો પ્રથમ તબક્કો એ આજે (કથા
પ્રસંગમાં) સંકલ્પથી થયો છે. શતાનંદ સ્વામીએ ભગવાન
શ્રીહરિ પાસે કેવું સુંદર વરદાન માંગ્યું કે, હે મહારાજ !
આપ ખરેખર મારા પર દયા કરવા ઈચ્છતા હોય તો મને
તમારી સમીપ રાખજો. તમારા ગુણાનુવાદનું હું અખંડ
ગાન કરું. મારે આ સંસારના વિષય સુખ અને વિકૃતિઓની
અભિલાષા નથી જોઈતી. મારે જે પૂર્ણકામ થવાની
અભિલાષા છે તે આપના ચરણોમાં સેવાપરાયણ જીવન
જીવી પૂર્ણકામ થવાની અભિલાષા છે.

આ ગ્રંથમાં જ્યારે પ્રતાપસિંહ રાજાએ સુવ્રતમુનિને
પોતાની અભિલાષા વ્યક્ત કરી ત્યારે અમને એમ થયું કે,
વ્યક્તિને માંગતા આવડવું જોઈએ. વ્યક્તિનો બાહ્ય દેખાવ

પર્યાપ્ત નથી, પણ જ્યારે એના વિચાર અને વર્તન જોઈએ
ત્યારે ખ્યાલ આવે છે કે, આ દેખાવે જ રળિયામણા છે. એમ
જીવનમાં ધર્મની નક્કરતા જ્યાં સુધી નથી આવતી,
નક્કરતા એટલે પૃષ્ઠભૂમિ - પરિપક્વતા જ્યાં સુધી
આવતી ત્યાં સુધી આભા તમે સારી ઊભી કરી શકશો પણ
ન તમને શ્રેય થશે કે બીજાને શ્રેય થશે. જેમ શતાનંદ મુનિના
જીવનમાંથી આપણે જોયું કે ભગવાનને પામવાની
અભિલાષાએ કેવું જીવન કર્યું, કેવા સંકલ્પ-વિકલ્પ થાય,
કેવી વૃત્તિ હોવી જોઈએ, કેવું વર્તન હોવું જોઈએ એનું દર્શન
આ શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન શાસ્ત્રે કરાવ્યું છે.

આપણા જીવનમાં પણ જો પરમાત્માને પામવાની એવી
અભિલાષા હોય તો આપણા જીવનને પણ એવી દિશામાં
વાળવા પ્રયત્નશીલ થવું જોઈએ. નહિતર તમે ત્રિપુંડ કરો,
તિલક-ચાંદલો કરો, ગળામાં રૂદ્રાક્ષ-માળા-કંઠી ધારણ
કરો, ગમે તેવો વેશ પરિધાન કરશો તોપણ શ્રીજીમહારાજ
કહેશે કે, અમારે વેચાવું નથી. અહિંયા કપટ નથી ચાલવાનું,
ત્યાં તો અંદર-બહાર બંને દેખાવાનું છે. બહારથી તમે
દેખાવા પ્રયત્ન કરો છો એવા જ તમે અંદરથી શુદ્ધ થવાનો
પ્રયત્ન કરશો તો નક્કરતા-પરિપક્વતા આવશે એ નક્કરતા
પરમાત્મા સુધી પહોંચાડનારી છે.

ભગવાનની પ્રાગટ્યની પૂર્વભૂમિકાની કથાશ્રવણથી
ઘણીવખત એમ થાય કે, ભગવાનના ભક્તને શા માટે કષ્ટ

અનુસંધાન પેજ - ૧૧ પર...

જગન્નાથપુરીને આંગણે ઉજવાયેલ 'શ્રી જગન્નાથપુરી મહોત્સવ' પ્રસંગે
પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીએ આપેલ આશીર્વાદાત્મક અમૃતવાણી

‘હરિનો મારગ છે શૂરાનો, નહિ કાયરનું કામ જોને...’

આ ભગવાનનો મારગ છે, કોઈ ખાવાના ખેલ નથી. કઠણ માર્ગ છે તેને શૂરવીરતાથી નિભાવવો પડે. પણ એ કોણ નિભાવી શકે ? તો જેને ભગવાનનો દંઢ આગ્રય અને ભગવાન ઉપર દંઢ વિશ્વાસ હોય. અને ભગવાનમાં દંઢ વિશ્વાસ સંપાદન કરવાને માટે આ શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન ગ્રંથમાં ભગવાન ક્ષીનઈ કહે છે હૈ, હૈ ભક્તો ! જીવનમાં વિચરિત યચિસ્થિતિ આવે તો મૂંઝાણો નહિ. કારણ કે તમે અમારા છો અમને દુઃખી કરવાને માટે અણુયે જે તમને ઉચ્ચ કરીને દેશન-ચરેશન કરે છે. માટે કોઈ મૂંઝાણો નહિ અમો તમારી રક્ષામાં છીએ.

જગન્નાથપુરી

તા. ૫-૧-૨૦૧૩

દ્વિતીય સભ

આજે આ પુરુષોત્તમપુરીમાં આ કથાના માધ્યમથી આપણને પ્રગટ ભગવાન શ્રીહરિની પ્રાપ્તિ થઈ હોય તેવી આનંદની અનુભૂતિ થઈ રહી છે. શ્રીજીમહારાજના શ્રીમુખે જોઈએ તો ભગવાનનું પ્રાગટ્ય આ ધરા ઉપર અનંત જીવાત્માનું કલ્યાણ કરવા માટે થાય છે. જે પરમાત્મા પોતાના અક્ષરધામમાં સદા સાકારરૂપે બિરાજમાન છે. એ દિવ્ય મૂર્તિ પોતાના ભક્તો ઉપર અનુગ્રહ કરીને મનોરથ પૂર્ણ કરવાને માટે, અધર્મનું ઉચ્છેદ અને ધર્મનું સંસ્થાપન કરવા માટે આ બ્રહ્માંડમાં મનુષ્યલીલા આચરતા હોય છે. પરંતુ અનંતકોટિ બ્રહ્માંડના અધિપતિ, સર્વાવતારી, સર્વકારણના કારણ ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ એમ કહે છે કે, જો વર્ણાશ્રમ ધર્મનું સંસ્થાપન કરવું હોય, પ્રતિપાદન જો કરવું હોય તો અમારી ઈચ્છાશક્તિથી અમારા સંકલ્પથી એ કાર્ય ઋષિમુનિઓ દ્વારા, આચાર્યો દ્વારા એ કાર્ય કરાવી શકીએ એવા સમર્થ છીએ.

ભક્તોના ત્રિવિધ તાપ થકી રક્ષણ કરવું હોય તો એના માટે **શ્રીજીમહારાજ** સ્વયં સમજાવે છે કે, અમારો જે સત્સંગ એને અનુસરે, અમારા જે વેદ-પુરાણ આદિ અનુસરીત કરેલા છે એવા શાસ્ત્રો એનું જે અનુસરણ કરે એને કાળ-કર્મ અને માયા એનાથી રક્ષણની પ્રાપ્તિ થાય છે. પરંતુ ભગવાન શ્રીહરિનું વિશેષ કરીને પૃથ્વી ઉપર જો સ્વયં આગમન થતું હોય એક વાત બહુ સમજવા જેવી છે કે, ભગવાન અને ભક્ત વચ્ચેનો સંબંધ કેવો હોય ? આત્મબંધુ તો જેમ આત્માનો સંબંધ અને એ સંબંધના અવલંબને કરીને એ સંબંધની પુષ્ટિને અર્થે ભક્તોના મનમાં કોઈ મનોરથ થાય, કોઈને સખાભાવે, પતિભાવે, દાસભાવે, પુત્રભાવે, વડીલભાવે સેવવાનો મનોરથ હોય તો એવા અનેક ભક્તોના મનોરથ પૂર્ણ કરવાને માટે ભગવાન પ્રત્યક્ષ આપણા જેવા

મનુષ્યના રૂપમાં અથવા તો અવતાર ધારણ કરીને પૃથ્વી પર પધારે છે. આપણે સામાન્ય રીતે એમ સમજીએ છીએ કે, આપણી જાતને એટલી ઊંચી કરવી છે કે ભગવાનને પામી શકીએ, સેવા કરી શકીએ. પણ આ શબ્દો એ બતાવે છે કે જેટલી આતુરતા આપણી ઉર્ધ્વગતિ માટે પ્રયત્ન કરીએ છીએ એમ પરમાત્મા પણ આપણા જેવા સામાન્ય બનવા માટે ક્ષણ પણ વિલંબ કરતા નથી. ભગવાન પોતાનું સમગ્ર ઐશ્વર્ય, સમગ્ર તેજ તેને દબાવીને સામાન્ય બનીને આપણી વચ્ચે વિચરણ કરે છે. અને એવો જ ભગવાનનો પ્રાદુર્ભાવ આજે જગન્નાથપુરીને આંગણે કથાના માધ્યમથી આપણે સૌએ માણ્યો છે.

જીવનમાં વ્યક્તિ ઘણીવખત વિપિતિઓથી ઘેરાય જાય છે કે એને પછી કોઈ માર્ગ નથી સૂઝતો. પરંતુ શાસ્ત્રો એના કારણથી તમને નિર્મળ કરવાનો પ્રયત્ન કરશે. જો દોષો હશે અને ગુણ હશે તો કારણથી એને પ્રોત્સાહન આપવાનું કાર્ય શાસ્ત્ર કરશે. એક પ્રસંગ ધર્મદેવના પ્રાગટ્ય સમયે આલેખાયો છે. ભગવાન શ્રીહરિની ઈચ્છાથી દુર્વાસામુનિના શાપને નિમિત્ત બનાવી ધર્મદેવનું જ્યારે પ્રાગટ્ય થયું ત્યારે પરિસ્થિતિ કેવી સર્જાણી ? સમગ્ર વિશ્વનું ધારણ કરનારા ધર્મદેવનું જ્યારે પ્રાગટ્ય થયું ત્યારે ધર્મના દ્રોહી અસુરોના અંતરમાં પોતાના વિનાશને સૂચવતો મહાત્રાસ ઉત્પન્ન થયો. કારણ કે, ધર્મ છે એ એક નિયમ છે, મર્યાદાઓ છે અને એ મર્યાદાઓ જીવનમાં આવે ત્યારે બે-લગામ જીવન વ્યક્તિ જીવતો હોય, ઈન્દ્રિયોને બેફામ વિષયો ભોગવવા દેતા હોય, આમ તેમ આંધળી દોટોમાં ઈન્દ્રિય અને અંતઃકરણ જ્યારે ભાગતું હોય ત્યારે એને લગામ કરીને ધર્મની મર્યાદામાં લાવો એટલે એને ત્રાસ થાય. અને બેફામ બનીને ગમે ત્યાં ખાય-પી લેવાય. અને પછી તો એમ કહે કે, મનુષ્યજીવન મળ્યું છે તો એકવાર મોજ માણી જ લેવાયને. પરંતુ

સિંતન

૨૦૧૩

૧૩

ખબર નથી કે પાછળ શું એના પરિણામો થવાના છે. બે-લગામ જીવનું સહેલું છે, કદાચ ક્ષણિક આનંદ પણ જીવાત્માને અપાવશે, પણ બે-લગામ જીવન, મર્યાદા રહિત જીવન, ધર્મ રહિત જીવન જીવતા હોય એને હંમેશા ખતરાની ઘંટી લટકતી હોય છે. અને એના જીવનમાં આપત્તિ આવે, આવે ને આવે. કોઈને વહેલી કે મોડી એમાં કોઈ શંકાને સ્થાન નથી. ધર્મનું પાલન કરો ત્યારે જીવાત્માની વૃત્તિઓ બેફામ ભટકતી હોય એને નિરોધ કરવાનો પ્રયત્ન કરો અને થોડું કઠણ પડે એટલે ત્રાસ થાય.

જ્યારે ભક્તિમાતાનો પ્રાદુર્ભાવ થયો ત્યારે આ ગ્રંથમાં જે વર્ણન કર્યું તેની વાત કરું : સુવ્રતમુનિ કહે છે, જ્યારે જ્યારે જીવનમાં ધર્મનું નિરૂપણ થાય ત્યારે ત્યારે અસુરોને થોડો ડર લાગે અને ત્રાસ થાય છે. ભક્તિનો જ્યારે પ્રાદુર્ભાવ થાય ત્યારે અસુરોને મૃતપ્રાય થવું જ પડે. અસુરોનો નાશ થયે જ છૂટકો છે. અને કેમ ન થાય ! શ્રીજીમહારાજ કહે છે કે, ધર્મ-ભક્તિ છે ત્યાં જ મારો અખંડ વાસ છે. અને એ પરમાત્માના પ્રાગટ્યનું નક્કી થઈ ગયું ત્યારે અસુરોને એમ થયું કે હવે નક્કી અમારો વિનાશ થશે. ભગવાનના પ્રાગટ્યના હેતુને સિદ્ધ કરવા માટે, ધર્મ-ભક્તિ-મરીચ્યાદિ ઋષિમુનિઓ વૃંદાવનમાં તપશ્ચર્યા કરે છે ત્યારે ભગવાન દર્શન આપીને વરદાન આપે છે કે, અમે તમારે ત્યાં પુત્રરૂપે જન્મ લઈશું. ત્યારે ભગવાને એક આશ્વાસન બહુ સુંદર આપ્યું છે. મને એ બહુ ગમે છે. સ્વયં ભગવાને ધર્મપિતા અને માતા ભક્તિને આશ્વાસન આપેલું છે કે, હે વિપ્ર ! હે ઋષિમુનિઓ ! તમને એમ લાગતું હશે કે અસુરો બહુ હેરાન કરે છે. પરંતુ તેનું કારણ બીજું કોઈ નથી. પણ એ તમને મારા જાણે છે તેથી હેરાન કરે છે. આ વાતને હંમેશા ભક્તજનોએ જીવનમાં યાદ રાખવી. જીવનમાં વિપરિત પરિસ્થિતિઓ નિર્માણ થશે અને ધર્મકાર્યમાં તો સો ટકા આપત્તિ આવે જ. ‘હરિનો મારગ છે શૂરાનો, નહિ કાયરનું કામ બોને...’ આ ભગવાનનો મારગ છે, કોઈ ખાવાના ખેલ નથી. કઠણ માર્ગ છે તેને શૂરવીરતાથી નિભાવવો પડે. પણ એ કોણ નિભાવી શકે ? તો જેને ભગવાનનો દેહ આશ્રય અને ભગવાન ઉપર દેહ વિશ્વાસ હોય. અને ભગવાનમાં દેહ વિશ્વાસ સંપાદન કરવાને માટે આ શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન ગ્રંથમાં ભગવાન શ્રીહરિ કહે છે કે, હે ભક્તો ! જીવનમાં વિપરિત પરિસ્થિતિ આવે તો મૂંઝાશો નહિ. કારણ કે તમે અમારા છો અમને દુઃખી કરવાને માટે અસુરો જે તમને ઉપદ્રવ કરીને હેરાન-પરેશાન કરે છે. માટે કોઈ મૂંઝાશો નહિ અમો તમારી રક્ષામાં છીએ.

એક પ્રસંગ બહુ પ્રસિદ્ધ છે. ભારત દેશની સ્વતંત્રતાની લડાઈ ચાલતી હતી ત્યારે લોકમાન્ય તિલકે એક સૂત્ર જાહેર કર્યું હતું કે, ‘ભારત મારો દેશ છે અને સ્વતંત્રતા મારો જન્મસિદ્ધ અધિકાર છે.’ અંગ્રેજ સરકારે એને ગિરફતાર કર્યા. કોર્ટમાં કેસ ચાલ્યો અને કોર્ટમાં કહેવામાં આવ્યું કે તમે માફી માંગો અને આ સૂત્ર પાછું ખેંચી લ્યો તો તમને અહિંયા જ જેલની સજા માફ કરીશું. અને જો એ સ્વતંત્રતાનું પોતાનું સૂત્ર પાછું નહિ ખેંચો તો તમને આંદામાન-

નિકોબારના જે કાળાપાણીની સજા ફટકારીશું. ત્યારે એ ભારતના વીરપુરુષે એમ જવાબ આપ્યો હતો કે, મારી માતૃભૂમિમાં જે જન્મ લીધો છે એની ગરિમાને લજવી તમારું શરણું જો સ્વીકારું, અધર્મ અને અસત્યનું જો શરણું સ્વીકારું તો મારા માટે અહિંયા જ આંદામાન-નિકોબાર છે. અને એનું રક્ષણ કરતા કરતા તમે આંદામાન-નિકોબાર મોકલશો તો મારા માટે એજ મારું ભારત મારું મહારાષ્ટ્ર છે.

આ પ્રસંગ કહેવાનું તાત્પર્ય એટલું છે કે, મોટા પુરુષોને તો અનંત જીવાત્માના કલ્યાણની જવાબદારી હોય તે ક્યાંય અધર્મનું શરણાગતપણું ન સ્વીકારે. ભલે એને વન-વન ભટકવું પડે પણ એ અધર્મનું શરણાગતપણું ન સ્વીકારે એવું આ ગ્રંથ કહે છે. મહાભારતના યુદ્ધમાં અસુરો ત્રણ પ્રકારે હણાણા છે. એક તો સ્વયં ભગવાનના હાથે મરાયાં, બીજા મરતી વખતે જેના ચિત્તની વૃત્તિ ભગવાનના સ્વરૂપમાં હતી અને ત્રીજા જેની વૃત્તિ ભગવાનમાં નહોતી પણ ભગવાનને જોતા જોતા જેણે પ્રાણત્યાગ કર્યો એવા જે અસુરો હતા તે પોતાના મનવાંછિત લોકને પામ્યા. પરંતુ કેટલાક અસુરો હતા જે દંભથી ખરડાયેલા હતા. એ હજુ પણ અસુર યોનિમાં ભટકતા હતા. એવા અસુરોને જ્યારે ખ્યાલ આવ્યો કે, ભગવાનનું પ્રાગટ્ય થવાનું છે એટલે એવા અસુરોએ રાજા, બ્રાહ્મણ, ક્ષત્રિયોને ત્યાં જન્મ લીધો. અને ભગવાનના ભક્ત નથી તો પણ પોતાની આસુરી વૃત્તિઓને દબાવવા માટે શિવ, વિષ્ણુ અને દેવીઓ આદિકના ઉપાસક બન્યા, ગુરુઓ બન્યા. ધર્મના નામે અધર્મનો ફેલાવો કર્યો, હિંસા-માંસ-મદિરા આદિકનું પ્રતિપાદન કર્યું.

ધર્મ-ભક્તિએ કદાચ પોતાના જીવનમાંથી ધર્મનો ત્યાગ કરી દીધો હોત તો એના જીવનમાં કદાચ સુખ-સમૃદ્ધિ આવી ગઈ હોત, પણ આપણને સર્વાવતારી ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણની પ્રાપ્તિ ન થઈ હોત. આ જગતના કલ્યાણને અર્થે એક રાહ દેખાડવાને માટે, ધર્મના સ્થાપન માટે, અધર્મના ઉચ્છેદન માટે ભગવાનના માતા-પિતા બનવાનું જે નિમિત્ત જેમના હેતુથી આ થયું હતું એ ધર્મદેવ-ભક્તિમાતાએ અસુરોના ત્રાસને ખૂબ સહન કર્યો છે ત્યારે જ ભગવાનની પ્રાપ્તિ થઈ છે. આપણા શાસ્ત્રોએ એક વાત સમજાવી છે કે, ‘સત્યમેવ જયતે.’ આપણા જીવનમાં પણ ધર્મ અને સત્યનો પક્ષ રાખીને ચાલીશું તો નિઃસંદેહ આ ભવસાગરને તરવામાં મદદરૂપ થશે અને આપણું જીવન પણ બીજાને પ્રેરણાદાયી બનશે. આજે આપણે આ ભગવાનનો દિવ્ય પ્રાગટ્યોત્સવ ધામધૂમથી માણ્યો અને સંસ્મરણોથી પોતાના જીવનમાં કંડારી કાયમ વાગોળતા રહેજો. આ કથા એ આપણી મૂળ પૂજા છે. આપણને વારસામાં મળી છે. આ સંપ્રદાયના સિદ્ધાંતો, તેની ધરોહર એને પોતાની અનુગામી પેઢીમાં ઉતારીને એનું મહત્વ સમજાવીએ. ઘરનું વાતાવરણ એવું દિવ્ય બનાવજો કે જ્યાં ધ્રુવ, પ્રહ્લાદ, નચિકેતા જેવા બાળકો પેદા થાય. બસ એજ ભલામણની સાથે ભગવાન શ્રીહરિના શ્રીચરણોમાં પ્રાર્થના સહ...

ભગવાન પર જેની બ્રહ્મા અડગ છે એવા દેવામીએ જઈએ દોડાની કેશવાળી પર હાથ દેરવ્યો. જમણા કાનમાં 'દેવામિનારાયણ' મંત્રની ઉચ્ચાર કર્યો ત્યાં તો કામાતુર બનેલો દોડો મિષ્ટામ બની ગયો. આ તો વોગમાં આવેલાની વાત કરી. તો ભગવાન શ્રીહરિમાં કેટલી સામર્થી દશે !! એ સામર્થી હોવા છતાં ભગવાન ક્યારેક ન્યૂનપણે દેખાતા હોય, ક્યારેક મનુષ્યભાવણે દેખાતા હોય તોયણ ક્યારેક મનુષ્ય જાણવાની ભૂલ ન કરશો. એવું આ શ્રીમદ્ ભક્તચિંતન શાસ્ત્ર બતાવે છે.

જગન્નાથપુરી

તા. ૬-૧-૨૦૧૩

દ્વિતીય સપ્ત

ભગવાનનો આ ભૂમિને વિષે પ્રાદુર્ભાવ, મનુષ્યલીલા એ અનંત જીવાત્માઓના કલ્યાણને અર્થે હોય છે. જીવાત્માને પરમાત્માના ધામની પ્રાપ્તિ થાય એ સંકલ્પને સિદ્ધ કરવા માટે ભગવાન પોતે પોતાના મુક્તો સહિત આ પૃથ્વી ઉપર વિચરણ કરતા હોય ત્યારે દિવ્ય અને માનુષિક ચરિત્રો કરતા હોય છે. ક્યાંક અલૌકિકપણું દેખાય અને ક્યાંક વિચાર્યા વિના જોઈએ તો માયિકપણું પણ દેખાતું હોય છે. પરમાત્માને આપણા જેવું મુખ હોય, હાથ-પગ હોય, આપણા જેવી ક્રિયા હોય તોપણ પરમાત્મા એ જીવાત્માથી પર છે. પરમાત્મા એ પરમાત્મા છે અને જીવાત્મા એ જીવાત્મા છે. એ પોતાના ઐશ્વર્ય-પ્રતાપને દેખાવીને વર્તતા હોય ત્યારે તે એકદમ મનુષ્યભાવને પામે છે. આ જગતના લોકોને કોઈનો ડર હોય તો તે કાળનો છે. પરંતુ એ કાળ સ્વયં પરમાત્માની સમક્ષ થરથર કાંપતો હોય છે. તો પછી અસુરયોનિમાં હોય કે પશુ-પક્ષી હિંસક પ્રાણીના રૂપે હોય તોપણ તે પરમાત્માનું લેશમાત્ર અહિત કરવા સમર્થ નથી. આ પરમાત્માનો ઐશ્વર્ય-પ્રતાપ છે. એકવખત વડતાલમાં શ્રીજીમહારાજ સંતો-હરિભક્તો સહિત સભામાં બિરાજમાન હતા. ત્યારે મહારાજે વાત કરી :- “આ બ્રહ્મા, વિષ્ણુ અને મહેશને જગતનું સર્જન, પાલન અને વિનાશનું કાર્ય એકવખત સોંપ્યું છે તે એની રીતે કર્યા કરે છે. એમાં કોઈ દિવસ અમો વિક્ષેપ નથી કરતા.” ત્યારે બ્રહ્માનંદ સ્વામી કહે : “મહારાજ ! એમાં શું મોટી વાત છે. એ તમે જેને આજ્ઞા કરો, જેને સામર્થી આપો એ કરી શકે.” મહારાજ કહે : “તમે કરશો ?” “હા, મહારાજ ! તમો આજ્ઞા કરો તો હું કરીશ.” “જાવ, આ

ત્રણ દિવસ જગતનું પાલન કરવાની જવાબદારી તમારી.” પછી બ્રહ્માનંદ સ્વામીએ ત્રણ દિવસ સુધી જગતનું પાલન કર્યું. એમાં એક પાપી જીવ હતો એને અન્ન ન આપ્યું. શ્રીજીમહારાજે સ્વામીને પૂછ્યું : “સ્વામી ! પાલન તો બરાબર કર્યું છે ને ?” ત્યારે બ્રહ્માનંદ સ્વામી કહે : “હા, મહારાજ ! જગતનું પાલન તો બરાબર કર્યું છે પણ એક પાપી જીવ હતો તેને અન્ન ન આપ્યું.” ત્યારે મહારાજ કહે : “સ્વામી ! કેમ એમ કર્યું ? વિષ્ણુ જ્યારે આ જગતનું પાલન કરતા હશે ત્યારે કોઈ પાપી જીવ નહિ હોય ?” પરંતુ સ્વામી ધર્મવાન હતા, સ્વાભાવિક અધર્મની સાથે એને વેર હોય.

આ પ્રસંગ કહેવાનું તાત્પર્ય એ છે કે, જગતનું પાલન કરી શકે એવી સામર્થી તો પરમાત્માના સેવકમાં રહી હોય છે. જૂનાગઢના પ્રસિદ્ધ પ્રસંગને યાદ કરીએ, તો ભગવાન શ્રીહરિ જૂનાગઢ પધાર્યા ત્યારે નવાબને જઈને કોઈએ વાત કરી કે, ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ સંતો-ભક્તો સાથે અહિં પધારી રહ્યા છે. માટે તેમના સ્વાગતમાં રાજચિત્તોથી સભર સવારી મોકલીએ. ત્યારે નવાબ રાજી થયા અને કહ્યું : “મારા હાથી, ઘોડા, પાયદળ વગેરે જે સામૈયા માટે લઈ જવું હોય તે લઈ જાવ. એટલું જ નહિ પણ અમે મહેલના ઝરૂખામાં ઊભા રહીને ભગવાન શ્રીહરિના દર્શન કરીશું.” પછી નવાબે પોતાના હજૂરી સિપાહીઓને મોકલ્યા તે રાગ-દ્વેષવાળા હતા. તેણે સવારીમાં કામાતુર બનેલો ઘોડો મોકલ્યો. સાથે સાથે જૂનાગઢ મંદિર બ્રહ્માનંદ સ્વામીએ નિર્માણ કરાવ્યું હતું એટલે ઘોડા પર સ્વામીને બેસાડજો એમ કહેવરાવ્યું હતું. આ કામાતુર ઘોડાને

અનુસંધાન પેજ - ૨૫ પર...

જગન્નાથપુરીને આંગણે ઉજવાયેલ 'શ્રી જગન્નાથપુરી મહોત્સવ' પ્રસંગે
પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીએ આપેલ આશીર્વાદાત્મક અમૃતવાણી

શાઓ એમ કહે છે કે, જેના જીવનમાં ધર્મ અને ભક્તિ હંમેશાં યથા રહેતા હોય તો સાક્ષાત્ પરમાત્માની પ્રાપ્તિ થાય એમાં ઘંટાને ધ્યાન નથી. અને જે કર્મથી ભગવાનનો રાજીપો ન મળે તો બધું વ્યર્થ છે. અને એક ચોક્કસ અનુસંધાન રાખજો કે, જ્યારે કર્મ કરવા માટે પ્રોત્સાહિત થાવ ત્યારે એ જાણજો કે આ મારી ક્રિયાથી મારા ઈષ્ટદેવ રાજી થાય છે કે નહિ ? ભગવાને નવધા પ્રકારની ભક્તિ જે બતાવી એમાં આત્મનિવેદનની ભક્તિનો પણ સમાવેશ કર્યો છે. આત્મનિવેદન ક્યારે થઈ શકે ? જ્યારે વ્યક્તિ પોતાનો અહંકાર છોડે ત્યારે આત્મનિવેદી થઈ શકે છે.

જગન્નાથપુરી

તા. ૭-૧-૨૦૧૩

પ્રથમ સત્ર

આ શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન ગ્રંથમાં બાળપ્રભુ શ્રી ધનશ્યામ મહારાજે શ્રીમુખે હરિગીતામાં ભક્તિનું માહાત્મ્ય બહુ સુંદર સમજાવ્યું છે. પરમાત્માનો પ્રાગટ્યનો હેતુ આ જગતમાં મોક્ષમાર્ગને આગળ વધારીને અનંત જીવાત્માનું શ્રેય કરવું છે. એ શ્રેય કરનાર સાધનોનું સ્વરૂપ ભગવાને આપણને હરિગીતાના માધ્યમથી આપણને સમજાવ્યું છે. ધર્મ, ભક્તિ, જ્ઞાન અને વૈરાગ્ય એ તો ભગવાનને પ્રસન્ન કરવાના સાધનો છે. જો કલ્યાણ થતું હોય તો ભગવાનને રાજી કરવાથી કલ્યાણ થાય છે માત્ર સાધને કરીને થતું નથી.

વચનામૃતમાં શ્રીજીમહારાજ કહે : કોઈ એમ માનતું હોય કે અમે માત્ર ધર્મના બળે કરીને આ સંસાર સાગરને તરી જઈશું. જો સાધન જ સિદ્ધિ હોય તો ભક્તિ કરવાથી અહંકાર આવે કે અમે ભક્તિ કરીએ છીએ એટલે અમને ભગવાનની પ્રાપ્તિ થઈ છે. એવો મનમાં અહં રાખે તો ભગવાન શ્રીહરિ કહે છે કે પથ્થર કે તુંબડા બાંધીને સમુદ્ર તરવા જેવું થાય. એમાં ડૂબી જવાય પણ પાર ન ઉતરાય. પરંતુ શ્રીજીમહારાજ કહે, જે જીવાત્માઓ શાસ્ત્રમાં રહેલા સિદ્ધાંત પ્રમાણે ધર્મનું પાલન કરતા હોય પણ જો પોતાની ઈચ્છાપૂર્તિ માટે સકામ ભક્તિ જેને કહી છે - ધર્મ, અર્થ અને કામને અનુસરીને જીવાત્મા ક્રિયા કરે તો ફળની શ્રુતિ થાય પણ એ કેવી થાય તો તો જગતમાં કદાચ સુખીયો થાય, પુત્ર-કલત્રાદિક સારા મળે, ધન-સંપત્તિ-કીર્તિ-વૈભવ મળે અને એમાંય જો પુણ્ય શેષ રહી ગયું હોય તો મૃત્યુ પછી ઈન્દ્રાદિક-બ્રહ્માદિક લોકને પામે, સ્વર્ગાદિક લોકને પામે અને કર્મનું ભાથું વાપરીને વળી પાછો મનુષ્યલોકને પામે અને કર્મ કરવા માટે

બંધન થાય.

જીવાત્માએ જો દુષ્કર્મ કર્યા હોય તો જગતમાં પણ હેરાન થાય અને એના કર્મ ભોગવવાના રહી ગયા હોય તો નર્કચોરાશીમાં ભોગવે અને ત્યાં જમના દૂતો દ્વારા ત્રાસ પામે. અને પોતાના પાપનું ફળ ભોગવી પુનઃ પાછો જન્મમરણના ફેરામાં આવે પણ ચોરાશી ટળે નહિ. પણ એજ તપ-વ્રત-દાન-જપ વગેરે ક્રિયા ભગવાનની પ્રસન્નતાને અર્થે કરે તો ભગવાન રાજી થઈ જાય અને જીવાત્માનો બેડો પાર થઈ જાય. અને ભગવાનનું પ્રાગટ્ય જ એકાંતિક ધર્મ પ્રસ્થાપિત કરવાને માટે છે. અને શાસ્ત્રો એમ કહે છે કે, જેના જીવનમાં ધર્મ અને ભક્તિ સંમેલિત થઈને રહેતા હોય તો સાક્ષાત્ પરમાત્માની પ્રાપ્તિ થાય એમાં શંકાને સ્થાન નથી. અને જે કર્મથી ભગવાનનો રાજીપો ન મળે તો બધું વ્યર્થ છે. અને એક ચોક્કસ અનુસંધાન રાખજો કે, જ્યારે કર્મ કરવા માટે પ્રોત્સાહિત થાવ ત્યારે એ જાણજો કે આ મારી ક્રિયાથી મારા ઈષ્ટદેવ રાજી થાય છે કે નહિ ? ભગવાને નવધા પ્રકારની ભક્તિ જે બતાવી એમાં આત્મનિવેદનની ભક્તિનો પણ સમાવેશ કર્યો છે. આત્મનિવેદન ક્યારે થઈ શકે ? જ્યારે વ્યક્તિ પોતાનો અહંકાર છોડે ત્યારે આત્મનિવેદી થઈ શકે છે. મને ગમે છે - મારા રાજીપાથી આવા ભાવથી જો જીવાત્મા કર્મ કરશે તો સ્વરુચિકર કાર્ય એ કરવામાં તો સરળ અને સહજ લાગે પણ આત્મનિવેદી જેને થવું હોય, પોતાના આત્માએ સહિત અર્પણ કર્યું હોય ત્યારે આત્મનિવેદન કર્યું કહેવાય. જેમ ઉંબરો હોય એ બહુ નાનો કહેવાય પણ ઉંબરામાં

અનુસંધાન પેજ - ૨૫ પર...

જગન્નાથપુરીને આંગણે ઉજવાયેલ 'શ્રી જગન્નાથપુરી મહોત્સવ' પ્રસંગે
પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીએ આપેલ આશીર્વાદાત્મક અમૃતવાણી

ભગવાન શ્રીહરિ આપણી યાત્રે જે ઈચ્છા ઇચ્છી છે કે, 'બલા થઈને મારા દાખડા સામું જોજો' આ વાતનું હૈમશા અનુસંધાન ઇખતી. આપણને તો તૈયાર મળવું છે એટલે એની કિંમત નથી સમજાતી. આપણને તો વારણમાં આ તૈયાર સંપ્રદાય મળ્યો છે. ઈષ્ટદેવ, સત્ચાચ્છી, મંદિરો મળ્યા છે એટલે આપણે એની મહત્તા ઘણીવખત ઓછી ઝાંડી દઈએ છીએ. કારણ કે, આપણને એનું પરિપૂર્ણ માહાત્મ્ય સમજાતું નથી. અને જે દિવસે માહાત્મ્ય સમજાઈ જશે છે આ નિર્માણ કરવામાં ભગવાન શ્રીહરિએ કેટલું લખ્યું હશે તેવું છે. એ નંદસંતોએ કેટલા માન-અપમાનો અને મારને સહન કરીને વેઠ વેચ્યા છે ત્યારે આપણા હોનું કર્તવ્ય બને છે કે, ભગવાન શ્રીહરિના એ દાખડાને સહન કરવા માટે પ્રયત્ન કરીએ.

જગન્નાથપુરી

તા. ૭-૧-૨૦૧૩

દ્વિતીય સપ્ત

એક વાત નિર્વિવાદ છેકે, ભગવાન જ જીવાત્માની ઉત્પત્તિ, શ્રેય એના કારણરૂપ હોય છે પણ કઈ રીતે? આપણે એમ કહીએ કે, સુખીયા થયા તો ભગવાને કર્યા, દુઃખ આપ્યું તો ભગવાને આપ્યું. પરંતુ એમાં એક મર્મ એક સિદ્ધાંત રહ્યો છે. ભગવાન આપણા કર્મ પ્રમાણે ફળ આપે છે. જીવાત્માએ જે કર્મ કરતા પહેલા વિવેક, શુદ્ધ બુદ્ધિ રાખવાની જરૂર છે. વ્યક્તિના પતનનું કારણ હોય તો એના દ્વારા આચરેલા પાપકર્મ છે. પરમાત્મા કેવળ કર્મનું ફળ આપે છે. 'વ્રત દાન તપઃ ક્રિયા ફલ...' એના ઉપદેશથી જીવાત્માએ વિચાર કરવો રહ્યો કે આપણે કેવા કર્મમાં પ્રેરાવું જોઈએ. અને એ ઉપદેશ દ્વારા શુદ્ધ સાત્ત્વિક જે ઉપાસના ભક્તિનો માર્ગને અપનાવીને આપણે ચાલનારા છીએ. એટલે આપણું રક્ષણ ભગવાન કરનારા છે. કોઈવખત કષ્ટ આવે, વિઘ્ન આવે તો એમાંથી પાર ઉતારવાની ભગવાનની જવાબદારી છે. કારણ કે, આપણે ભગવાનના શરણે બેઠા છીએ. શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન કથાના માધ્યમથી ભગવાન શ્રીહરિના વનવિચરણની ગાથાનું શ્રવણ કર્યું. નીલકંઠ વર્ણી સ્વરૂપે રહેલા શ્રીજીમહારાજે અનેકનો ઉદ્ધાર કર્યો, અનેકને ઐશ્વર્યો-પ્રતાપો દેખાડ્યા અને અસુરોનો નાશ કર્યો. આ બધાને આપણે દિવ્ય જાણ્યું છે. એમાં અલોકિકતા અને સર્વોપરિતાના દર્શન કર્યા છે. શ્રીજીમહારાજે અનંત જીવાત્માના કલ્યાણને અર્થે ગૃહત્યાગ કર્યા પછી સ્વભાવે શાંત શ્રીહરિ ટાઢતડકો વગેરે દ્વન્દ્વોને સહન કરતા. સ્વયં એકાકી પણે તીર્થમાં વિચરતા. નિઃસ્પૃહી રહેતા. કોઈ પણ વસ્તુનો પરિગ્રહ કરતા નહિ. માત્ર કૌપીનભેર રહેતા. મૃગયર્મ ધારણ કરતા. મસ્તક પર જટા ધારણ કરતા. છએ ઋતુમાં રાત્રિદિવસ ઉઘાડે શરીરે

ફરતા. ગામની બહાર વૃક્ષ નીચે પોતાનો નિવાસ કરતા. ગામમાં ક્યારેય રહેતા નહિ. હમેશાં ત્રણ વખત સ્નાન કરતા. ત્રણે કાળમાં શ્રીકૃષ્ણનું પૂજન કરતા. પૂજના અંતમાં પ્રતિદિન રાસ પંચાધ્યાયીનો પાઠ કરતા. ત્રિકાળ પ્રાણાયામ કરતા. અનેક પ્રકારનાં યોગાસન કરતા. શિયાળાના સમયમાં પણ સ્વેચ્છાથી ક્યારેય અગ્નિનું સેવન કરતા નહિ. સ્વ સ્વરૂપમાં અખંડ નિમગ્ન રહેતા. નિર્નિમેષ દૃષ્ટિ રાખતા. ત્વચા અને અસ્થિમાત્ર અવશિષ્ટ તેમજ કૃશતાને લીધે સ્પષ્ટ દેખાતી નાડીઓથી વ્યાપ્ત શરીરને ધારણ કરતા હતા.

શરીરનું અનુસંધાન રાખતા નહિ. કાંટા અને કાંકરામાં પણ ઉઘાડે પગે મોજડી વગર ચાલતા. કોઈને રસ્તો પણ પૂછતા નહિ. ઘનઘોર ઘાટા જંગલમાં નિર્ભયપણે વિચરતા તેમ છતાં સિંહ, વાઘ અને સર્પ વગેરે હિંસક પ્રાણીઓ પણ જેમના શરીરને ઊંની આંચ પણ પહોંચાડી શક્યાં ન હતા. એકવાર ભોજન કરતા. ક્યારેક અન્ન, ક્યારેક ફળ, ક્યારેક મૂળ અને ક્યારેક પત્ર (ડોડીની ભાજી) વગેરે જે કાંઈ પ્રાપ્ત થાય તેનો આહાર કરતા. ક્યારેક નિરાહાર પણે ઉપવાસ કરતા. ક્યારેક માત્ર જળપાન કરતા. ક્યારેક દિવસમાં એક વાર વાયુનું જ પાન કરતા. ક્યારેક માગ્યા વગરનું જે કાંઈ મળે તેનાથી જીવનનિર્વાહ કરતા. ક્યારેક કૃષ્ણાંદ્રાચણાદિ વ્રત કરતા. રમણીય પંચવિષયમાં વૈરાગ્ય રાખતા. સ્ત્રીઓને સ્પર્શવા વાયુની ગંધમાત્રને પણ ક્યારેય સહન કરી શકતા નહિ. સર્વ એકાદશી અને ભગવાનના પ્રાગટ્યના દિવસોમાં અન્નની ગંધ પણ ક્યારેય ગ્રહણ કરતા નહિ. તેમજ ઊર્ધ્વરેતા બ્રહ્મચારી અને જિતેન્દ્રિય હતા. બીજા કેટલાક ત્યાગી અને તપસ્વીઓ પણ શ્રીહરિને પોતાના કરતાં

અનુસંધાન પૈજ - ૧૯ પર...

સિંતન

૨૦૧૩ ૧૭

જગન્નાથપુરીને આંગણે ઉજવાયેલ 'શ્રી જગન્નાથપુરી મહોત્સવ' પ્રસંગે
પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીએ આપેલ આશીર્વાદાત્મક અમૃતવાણી

ગમે તેટલી હામથીવાન પુરુષ હોય, હથેળીમાં ચંદ્રમાના દર્શન કરાવે
તોપણ તેનું ધ્યાન-ભક્તિ-ઉપાસના ન થાય. કેવળ ધ્યાન તો
ભગવાન અને ભગવાનના અવતારોનું થાય. પરંતુ શ્રીજીમહારાજે એમાં
પણ ઉપાસના-ભક્તિની વાત કરી. પતિવ્રતા યત્ની જેમ યોતાના
પતિને એક સ્વામીભાવે માને તેમ યોતાને મળ્યા જે ઈષ્ટદેવ ભગવાન
શ્રી સ્વામિનારાયણને એક સ્વામીભાવે જ્યારે માનશો, આ એક જ
મારા ઘણી, નિર્વંતા અને કલ્યાણના કર્તા છે. જ્યારે આવી
સ્વરૂપનિષ્ઠા દૈદ યર્થ જાય ત્યારે મુમુક્ષુઓનું કલ્યાણ યર્થ
જાય.

જગન્નાથપુરી

તા. ૮-૧-૨૦૧૩

પ્રથમ સત્ર

આજે શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન ગ્રંથ અંતર્ગત જેતપુર ગાદિ-
પટ્ટાભિષેક કથાના માધ્યમથી આપણો સત્સંગ સનાથ થયો છે.
સનાતન વેદિક પરંપરાના કોઈપણ શાસ્ત્રોનું વાંચન કરશો તો
જીવાત્માને પરમાત્માથી મોટી બીજી કોઈ પ્રાપ્તિ નથી તેવું જ
વર્ણન જણાશે. વચનામૃતમાં શ્રીજીમહારાજ કહે છે કે, જીવાત્મા
જ્યારે આ જગતના વિષયોને ભોગવતો હોય ત્યારે એમ માનતો
હોય છે કે અમને ઘણો આનંદ આવ્યો. ભગવાન શ્રીહરિ દૈષ્ટાંત
આપીને સમજાવે છે કે, જેમ કૂતરો હોય એને ક્યાંકથી હાડકું
મળી જાય અને પોતાના મોઢામાં લઈને ચાલ્યા કરે અને એનું
પોતાનું રૂધિરનો આસ્વાદ માણ્યા કરે એને એમ લાગે કે આ
હાડકામાંથી રૂધિરનો સ્વાદ આવે છે. તેમ જગતના વિષયોને
માણ્યા પછી જીવાત્માને ક્ષણિક આનંદ આવે પણ એ આનંદ એ
વિષય પૂરતો જ સીમિત હોય છે. આપણી ગુજરાતીમાં એક
કહેવત છે કે, 'ખાખરાની ખીસકોલી સાકરનો સ્વાદ શું
જાણે...' જેને ક્યારેય ભગવાન સંબંધી સત્સંગનો, ભક્તિનો,
ઉપાસનાનો આસ્વાદ જ નથી ચાખ્યો એવા જીવાત્માને આ
આધ્યાત્મિક આનંદ શું છે એની ક્યાંથી ખબર હોય ? અને એ
આનંદની અનુભૂતિ કરાવવાને માટે એક વાત નિર્વિવાદ છે કે,
પરમ આનંદની પ્રાપ્તિ તો પરમાત્માના સાંનિધ્યમાં અને
પરમાત્માના ધામમાં જ થાય છે.

ભગવાને અવતાર ધારણ કરીને અનેક નરનાટ્ય કર્યા હોય.
સ્વયં ભગવાન શ્રીહરિ આ પૃથ્વી ઉપર વિચરતા હોય ત્યારે
સંતો-હરિભક્તોને એનો આસ્વાદ ચખાડ્યો છે. જેનું આચરણ
અતિ પવિત્ર છે, વર્તમાન શુદ્ધ છે એવા નંદસંતોની ફોજ તૈયાર
કરવાનો ભગવાન શ્રીહરિએ સંકલ્પ કર્યો છે. પોતાનો સંકલ્પ

સિદ્ધ કરવાના હેતુથી આજે જેતપુરના માધ્યમથી સમગ્ર વિશ્વનું
ગુરુપદ-આચાર્યપદ-અધિષ્ઠાતાપદ સ્વીકારીને સમગ્ર જગતના
કલ્યાણનો વિધિવત્ પ્રારંભ કર્યો છે.

વચનામૃતમાં શ્રીજીમહારાજ કહે છે કે, ગામનો જમીનદાર
ખેડૂત રાજ થાય તો વીઘા-બે વીઘા જમીન આપે, કોઈ ગામધણી
રાજ થાય તો એકાદ ગામ આપે, રાજા રાજ થાય તો એકાદ
પરગણું આપે, પરંતુ જ્યારે સર્વેશ્વર પરમાત્મા રાજ થાય ત્યારે
તો જન્મમરણના રોગથી મોક્ષ આપી દે. કોઈ વ્યક્તિ રોગથી
પીડાતો હોય તેને વેઘ પાસે લઈ જવાથી ઔષધિ આપે અને એ
વ્યક્તિને રોગના કષ્ટથી મુક્ત કરી શકે છે, પણ મૃત્યુના ભયથી
મુક્ત કરી શકતા નથી, ન તો પોતાનું મૃત્યુ ટાળી શકે છે. જ્યારે
પરબ્રહ્મ પુરુષોત્તમનારાયણ એ સનાતન એક એવું તત્ત્વ છે કે
જેને પૃથ્વી પર પ્રગટ થવું હોય તોપણ કોઈ નિમિત્તની જરૂર
નથી. ભગવાનની કૃપાનું કોઈ માપ નથી અને કૃપાનું કોઈ બંધન
પણ નથી. પરંતુ એ કૃપાને મેળવવા માટે જીવાત્મા જ્યારે તત્પર
હોય ત્યારે એની લાક્ષણિકતા કેવી હોય એનું નિરૂપણ આ ગ્રંથ
સમજાવે છે. દાસત્વભાવથી, શિષ્યભાવથી તમે કોઈ વસ્તુ
ગ્રહણ કરવા જાવ ત્યારે અનુરાગ સહિત એ ફળની પ્રાપ્તિ થાય
છે. ગામઠી ભાષામાં કહીએ તો 'બેટા થઈને લેવાય પણ બાપ
થઈને ન લેવાય.' ભગવાનની સમક્ષ સિદ્ધિ, સામર્થ્યનું પ્રદર્શન
કરી જીવાત્મા ભગવાનની કૃપા ક્યારેય ન મેળવી શકે. ત્યાં તો
સેવકપણે જ મેળવી શકાય છે.

શિક્ષાપત્રીમાં ભગવાન શ્રીહરિ કહે છે કે, ગમે તેટલી
સામર્થીવાન પુરુષ હોય, હથેળીમાં ચંદ્રમાના દર્શન કરાવે તોપણ
તેનું ધ્યાન-ભક્તિ-ઉપાસના ન થાય. કેવળ ધ્યાન તો

ભગવાન અને ભગવાનના અવતારોનું થાય. પરંતુ શ્રીજીમહારાજે એમાં પણ ઉપાસના-ભક્તિની વાત કહી. પતિવ્રતા પત્ની જેમ પોતાના પતિને એક સ્વામીભાવે માને તેમ પોતાને મળ્યા જે ઈષ્ટદેવ ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણને એક સ્વામીભાવે જ્યારે માનશો, આ એક જ મારા ઘણી, નિયંતા અને કલ્યાણના કર્તા છે. જ્યારે આવી સ્વરૂપનિષ્ઠા દેઢ થઈ જાય ત્યારે મુમુક્ષુઓનું કલ્યાણ થઈ જાય.

શિક્ષાપત્રીમાં શ્રીજીમહારાજ આશીર્વાદ આપે છે કે, આ શિક્ષાપત્રી પ્રમાણે વર્તશે એ આ લોક અને પરલોકમાં મહા સુખીયા થશે. પરંતુ આ આશીર્વાદ આપતા પૂર્વે જ્યારે ભગવાન શ્રીહરિએ ધર્મધુરા ગ્રહણ કરી ત્યારે **બે વરદાન** માંગ્યા છે, એજ તેઓની દયાળુતા અને સર્વોપરિતા છે. આવું મનુષ્ય તો શું પણ કોઈ અવતારો કે દેવતાઓય માંગી ન શકે. એવું ભગવાન શ્રીહરિએ પોતાના આશ્રિતજનોના પ્રારબ્ધને માંગી લીધા છે. આપણામાંથી કોઈ એવો વીરલો છે ? કે જે એમ કહે : ‘આ વ્યક્તિનું પ્રારબ્ધ કઠણ હોય તો એ મને મળે.’ શ્રીજીમહારાજે

આ લોકનું તો સુખ માંગ્યું કે, અન્ન-વસ્ત્ર અને આબરુએ કરીને મારો આશ્રિત સુખી થાય. પરંતુ મહારાજે એનાથી વિશેષ માંગ્યું કે, મારો આશ્રિત હોય મૃત્યુ સમયે કરોડો વીંછીની વેદના થવાની હોય તો એ વેદના ન થાય અને એ અમને પામે. આજના દિવસે કથાના માધ્યમથી ભગવાન શ્રીહરિ પદારૂઢ થઈ આપણા દુઃખ માંગ્યા છે અને આપણને ન્યાલ કર્યા છે. આવી **ભેવડી પ્રાપ્તિ** આ સત્સંગ સમાજને થઈ છે. અને ભગવાનના આવા દિવ્ય દર્શન પામીને આપણે **કૃતાર્થ** થયા છીએ.

એક-એક ક્ષણ જીવનની મહત્ત્વની છે, ક્ષણભંગુર છે. ક્યારે મૃત્યુ આવે એનું કોઈ ઠેકાણું નથી. આજે જે આપણને મળ્યું છે એને સંઘરી લેજો. પુત્ર-પરિવાર, વૈભવ-સંપત્તિ ગમે તેટલા બનાવ્યા હશે પણ એ **સંગ્રહિત** થવાના નથી. એનો એક દિવસ જરૂર નાશ થવાનો છે. અને આ જે ભાથું સંગ્રહ કરશો એ **ભેડો પાર** કરાવનાર છે. માટે આ ભગવાન શ્રીહરિના દિવ્ય ચરિત્રોને જીવનમાં સંગ્રહિત કરજો એવી ભલામણ સાથે **શુભાશીર્વાદ**.

અનુસંધાન પેજ ૧૭૦નું ચાલું...

અધિક તપસ્વી જોઈ તે પ્રમાણે તપ કરવાની ઈચ્છાથી શ્રીહરિનો સત્સંગ કરતા. આ રીતે ભગવાન શ્રીહરિ વિ.સં. ૧૮૫૬ના વર્ષમાં લોજપુરમાં પધાર્યા ત્યારે ત્યાં સુધી વનવિચરણમાં સાત વર્ષ અને એક માસ સુધી મહાપ્રભુ શ્રી નીલકંઠ વર્ણીએ ધોર જંગલમાં અતિ કઠીન તપશ્ચર્યા કરી. આથી શ્રીજીમહારાજે આપણને આ જાણવાનું કહ્યું છે. વાંચો ગઢડા પ્રથમ પ્રકરણનું ૧૮મું વચનામૃત. મહારાજ કહે છે કે, ભલા થઈને મારા દાખડા સામું જોજો. આમાંથી એકપણ ભગવાનને કરવાની જરૂર નહોતી. હજારો મુક્તો પોતાના આરાધ્ય ઈષ્ટદેવ માની નિરંતર ભગવાન શ્રીહરિની સેવામાં વર્તે છે. અરે ! સ્વર્ગાદિ લોકના સુખ પણ જેની આગળ નરક સમાન ભાસે છે એવા અક્ષરધામને મૂકી ભગવાન શ્રીહરિએ આવા ધોર વનવિચરણનું **અતિ કષ્ટ** સહન કર્યું હોય તો એ આપણા કલ્યાણને માટે કર્યું છે. માટે ભક્તજનો આ અલૌકિકતા, દિવ્યતાને ચોક્કસ યાદ રાખજો.

ભગવાન શ્રીહરિ આપણી પાસે જે **ઈચ્છા** રાખી છે કે, ‘**ભલા થઈને મારા દાખડા સામું જોજો**’ આ વાતનું હંમેશા **અનુસંધાન** રાખજો. આપણને તો તૈયાર મળ્યું છે એટલે એની કિંમત નથી સમજાતી. આપણને તો વારસામાં આ તૈયાર સંપ્રદાય મળ્યો છે. ઈષ્ટદેવ, સત્શાસ્ત્રો, મંદિરો મળ્યા છે એટલે આપણે એની મહત્તા ઘણીવખત ઓછી આંકી દઈએ છીએ. કારણ કે, આપણને એનું **પરિપૂર્ણ માહાત્મ્ય** સમજાયું નથી. અને જે દિવસે માહાત્મ્ય સમજાઈ જશે કે આ નિર્માણ કરવામાં ભગવાન શ્રીહરિએ કેટલું કષ્ટ સહન કર્યું છે. એ નંદસંતોએ કેટલા માન-અપમાનો અને મારને સહન કરીને વેઠ વેઠ્યા છે ત્યારે આપણા સૌનું કર્તવ્ય બને છે કે, ભગવાન શ્રીહરિના એ દાખડાને સફળ કરવા માટે **પ્રયત્ન** કરીએ. આ પુરુષાર્થ તો કાંઈ જ નથી, હજુ આના કરતા વધારે પુરુષાર્થ કરવા પડે. આપણે એમ કહીએ કે રાત્રિ-દિવસ દોડીએ છીએ, પરંતુ દોડતા દોડતા થાકી જઈએ, પડી જઈએ તો પણ દોડીએ. તો અમો માનીએ છીએ કે, આપણું જીવનનું કલ્યાણ થઈ ગયું છે. આ સત્સંગના કાર્ય માટે વિરમવાનો કે થંભવાનો પ્રશ્ન તો આવતો જ નથી. ળાલા ભક્તજનો ! એમ નહિ માનતા કે અસુરોનો નાશ થઈ ગયો છે. જગન્નાથપુરીમાંથી અસુરો ભાગીને માનસપતનમાં ગયા, ત્યાંથી ભૂતપુરીમાં ગયા. ભગવાન શ્રીહરિ તે અસુરોનો પણ નાશ કર્યો. પરંતુ આપણે અસુરોનો નાશ નથી કરવો. ભગવાન શ્રીહરિએ પણ નાશ નથી કર્યો. એ નાશ કોણે કર્યો ? તો જે અતિશય પાપી હતા તેને નીલકંઠ મહાપ્રભુએ પરસ્પર મોહ પમાડીને એમના પાપકર્મોનો સંહાર કર્યો. અને એમાંથી ભાગી છૂટેલા અસુરો અધર્મને પ્રોત્સાહન આપવા માટે આજે પણ ખૂણે ખૂણે ફરી રહ્યા છે. આપણે એની સામેનું યુદ્ધ છે. એની અધર્મની વૃત્તિઓ ટળે, અધર્મનો માર્ગ ટળે અને સદાચારનો માર્ગ પ્રસ્થાપિત થાય, ઉપાસના-ભક્તિનો માર્ગ સ્થાપિત થાય એવો શ્રીજીમહારાજનો દાખડો છે. જો અક્ષરધામમાં ભગવાન શ્રીહરિ અને મુક્તો સાથે નિવાસ કરવો હોય તો શ્રીજીમહારાજની આજ્ઞાનું અવશ્યપણે પાલન કરવું પડશે. ભગવાનના ભક્તોએ જીવન એવું રાખવું જોઈએ કે, ભગવાન શ્રીહરિનો કરેલો દાખડો લજવાય નહિ. ભગવાન શ્રીહરિના શ્રીચરણોમાં પ્રાર્થના કરું કે, એ દાખડા આપણા સૌના જીવનમાં પણ વધુ દેઢ બને.

જગન્નાથપુરીને આંગણે ઉજવાયેલ ‘શ્રી જગન્નાથપુરી મહોત્સવ’ પ્રસંગે
પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીએ આપેલ આશીર્વાદાત્મક અમૃતવાણી

જો ઉપાસના શુદ્ધ હશે તો ભગવાનને ઓળખવામાં સંશય નહિ રહે. અને એકવાર ભગવાનનું સ્વરૂપ ઓળખાવ તો જીવાત્માને કાળ, કર્મ અને માયાનો ભય ન રહે. એનું પ્રતિપાદન કરતા શ્રીજીમહારાજે સત્સાસ્ત્રોની રચના કરી-કરાવી. એ શાસ્ત્રોના અભ્યાસથી ભક્તિનું બળ વધે છે. કારણ કે, ઉપાસના એ જ્ઞાનમાર્ગ છે અને ભક્તિ એ કર્મમાર્ગ છે.

જગન્નાથપુરી

તા. ૮-૧-૨૦૧૩

દ્વિતીય સપ્ત

ભગવાન શ્રીહરિએ અનંત જીવાત્માના કલ્યાણને અર્થે બે માર્ગ બતાવ્યા છે : ૧. ઉપાસના અને ૨. ભક્તિ. એ માર્ગને પુષ્ટ કરવા માટે શ્રીજીમહારાજે અનેકવિધ સાધનો આપણને આપ્યા છે. ઉપાસનાની શુદ્ધિ રહે, પવિત્રતા રહે, સર્વોપરિતા જળવાઈ રહે અને ભગવાનનું એકાત્મપણું જીવાત્મા સાથે રહે એટલા માટે સ્વહસ્તે મંદિરોનું નિર્માણકાર્ય કરીને પોતાના જ સ્વરૂપોની સ્થાપના કરી છે. વચનામૃતમાં શ્રીજીમહારાજ કહે છે કે, સ્વયં અક્ષરાધિપતિ રામકૃષ્ણાદિ અવતાર ધારણ કરીને આ પૃથ્વીને વિષે વિચરતા હોય ત્યારે એમના યોગે કરીને જીવાત્માનું કલ્યાણ થાય છે. અને પરમાત્મા જ્યારે પોતાનું અવતારકાર્ય પૂર્ણ કરીને સ્વધામ સિંધાવ્યા પછી પણ પરમાત્માના યોગમાં આવેલા સાધુપુરુષો, મુક્તપુરુષો હોય એના સમાગમે કરીને પણ ભગવાનનો, સત્સંગનો, ઉપાસના-ભક્તોનો મહિમા શું છે તેનું વિશેષ જ્ઞાન થાય અને એના યોગે કરીને સત્સંગના માર્ગમાં દૃઢતા થાય છે. વળી ભગવાન શ્રીહરિએ વિચાર કર્યો કે, અમારા યોગમાં આવેલા સંતો-ભક્તો કેટલા સમય સુધી ટકી શકે ? દરેકની આયુષ્ય નિર્ધારિત છે. આ સંસારમાંથી વિદાય લીધા પછી પણ ભાવિપેઢીનું કલ્યાણ કેમ થાય ? તો શ્રીજીમહારાજ કહે છે કે, અમે પધરાવેલા જે દેવો એનો સમઆશ્રય કરે તો પ્રત્યક્ષ અમે મળ્યાતુલ્ય છે.

ગઢડા મધ્ય પ્રકરણના ૨૭માં વચનામૃતમાં ભગવાન શ્રીહરિ કહે : “અમે વિચારીને જોયું જે, જે અતિશય ત્યાગ રાખે અથવા દયા રાખે તેથી ભગવાનની ભક્તિ થાય નહિ ત્યારે ઉપાસનાનો ભંગ થાય છે અને પૂર્વે જે જે અતિશય ત્યાગી થયા છે તેના માર્ગમાં ઉપાસનાનો નાશ થઈ ગયો છે. માટે અમે એમ વિચારીને પરમેશ્વરની ઉપાસના રહેવા સારૂ ત્યાગનો પક્ષ મોળો કરીને ભગવાનનાં મંદિર કરાવ્યાં છે તેમાં જો થોડો ત્યાગ રહેશે તોપણ ઉપાસના રહેશે તો તેણે કરીને ઘણાક જીવનાં કલ્યાણ થશે. અને જેને ભગવાનની ભક્તિ કરવી તેને

તો દૂંઢિયાની પેઠે દયા રાખ્યે પણ કેમ ઠીક પડે ? એને તો પરમેશ્વરને વાસ્તે પુષ્પ લાવ્યાં જોઈએ, તુલસી લાવ્યાં જોઈએ, ભાજી-તરકારી લાવી જોઈએ, ઠાકોરજીને વાસ્તે બાગ-બગીચા કરાવ્યાં જોઈએ, મંદિર કરાવ્યાં જોઈએ. માટે જે અતિશય ત્યાગ રાખીને ને અતિશય દયા રાખીને મૂઠી વાળીને બેસી રહે તેણે ભગવાનની ભક્તિ થતી નથી અને જ્યારે ભક્તિએ રહિત થાય ત્યારે ભગવાનની ઉપાસનાનો નાશ થઈ જાય એટલે પછવાડેથી અંધપરંપરા ચાલે. તે સારૂ અમે મંદિર કરાવ્યાં છે તે અખંડ ભગવાનની ઉપાસના રાખ્યા સારૂ કરાવ્યાં છે.” જો ઉપાસના શુદ્ધ હશે તો ભગવાનને ઓળખવામાં સંશય નહિ રહે. અને એકવાર ભગવાનનું સ્વરૂપ ઓળખાય તો જીવાત્માને કાળ, કર્મ અને માયાનો ભય ન રહે. એનું પ્રતિપાદન કરતા શ્રીજીમહારાજે સત્સાસ્ત્રોની રચના કરી-કરાવી. એ શાસ્ત્રોના અભ્યાસથી ભક્તિનું બળ વધે છે. કારણ કે, ઉપાસના એ જ્ઞાનમાર્ગ છે અને ભક્તિ એ કર્મમાર્ગ છે. શ્રીજીમહારાજને એમ થયું હશે કે, આ જગતમાં ક્ષણભંગુર એવો દેહ અને એવા સમયમાં અનેક વિંટબણાઓથી ઘેરાયેલો જીવાત્મા એ જો આવા નિયમો સહિત ભગવાનનું ભજન કરશે નહિ. એને થોડોક જ સમય પ્રાપ્ત થશે. માટે એવો મંત્ર આપું કે જેના યોગમાં આવવાથી સમગ્ર અપવિત્રતા, પવિત્રતામાં બદલાઈ જાય. મંત્ર ક્યારેય અપવિત્ર ન થાય એવો શુદ્ધ અને સર્વોપરી મંત્ર ભગવાન શ્રીહરિએ ‘સ્વામિનારાયણ’ મહામંત્ર ભક્તિ માટે આપણને આપ્યો છે. બીજા મંત્રોના જપ કરવા હોય તો તેની મર્યાદા રાખીને આપણે એ મંત્રના જપ કરવા પડે. આજે એવો દિવ્ય ભક્તિનો મહામંત્ર ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણે આપણને આપ્યો છે. આજે એ મહામંત્રના રટણથી જ આપણે પાવન થઈ શકીએ છીએ. ઘણી વસ્તુ અગ્નિથી શુદ્ધ થાય, ઘણી વસ્તુ વાયુથી શુદ્ધ થાય, ઘણી વસ્તુ પાણીથી શુદ્ધ થાય છે એમ આત્માની શુદ્ધિ ભક્તિથી થાય છે.

જગન્નાથપુરીને આંગણે ઉજવાયેલ ‘શ્રી જગન્નાથપુરી મહોત્સવ’ પ્રસંગે
પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીએ આપેલ આશીર્વાદાત્મક અમૃતવાણી

જ્યાં સુધી પરબ્રહ્મ યુરુષોત્તમનારાયણના સ્વરૂપમાં પ્રતીતિ આવ્યા
વિના ભજનું તો ભક્તિ ફિક્કડી પડી જાય એનો યહી ઉકે ન ચડે.
પરંતુ એ ભગવાન બ્રીહદિના સર્વોપરિચણના માહાત્મ્યનું ગૌરવ
રાખી ભક્તિ કરતા રહીશું તો ચઢતો ને ચઢતો રંગ રહેશે. ભગવાન
બ્રીહદિનો રંગ એવો ઘાટો ચઢે હે હોઈ આખી જિંદગી ધ્રુવે પણ એ
રંગ ઉતરે નહિ.

‘એસે રંગ રંગો મોઢે કી રંગ નાલી છૂટે,
ઘોનીયા ઘોએ યાહે સારી ઉમરીયા;
રંગ દે ચૂનરીયા.’

જગન્નાથપુરી

તા. ૯-૧-૨૦૧૩

પ્રથમ સભ

શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવનની કથા જીવાત્માને ભગવાન શ્રીહરિના ધામની પ્રાપ્તિ કરાવાની યોગ્યતા કેળવાય, એની લાયકાત કેળવાય, એનો માર્ગ પ્રશસ્ત થાય, નિર્વિઘ્ન થાય એવા શુભ આશયથી ભગવાન શ્રીહરિની શુભ પ્રેરણા, ઈચ્છા અને કૃપાથી શતાનંદ સ્વામી હૃદયના ભાવથી લખી છે. આ શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન શાસ્ત્ર એટલે શ્રીજમહારાજના હૃદયનો અભિગમ છે.

આ સંસારમાં ભગવાનના પ્રાગટ્યનો હેતુ, ભગવાને જે જે ક્રિયાઓ, લીલાચરિત્રો અને ઉપદેશ દ્વારા જીવાત્માને ન કેવળ પોતાના સ્વરૂપની પ્રતીતિ કરાવી છે પણ એ જીવાત્માને આત્મજ્ઞાન પણ કરાવ્યું છે. અર્થાત્ પોતાની ઓળખાણ કરાવી આત્માનું કલ્યાણ કેમ થાય એનો પણ માર્ગ બતાવ્યો છે. સાક્ષાત્કાર અને જ્ઞાનની વ્યાખ્યા જો કરીએ તો આ બંનેનો સમન્વય કરવાથી ખ્યાલ આવશે કે જીવાત્માને સાચું જ્ઞાનનું સ્વરૂપ કયારે કહેવાય કે જ્યારે આત્મા અને પરમાત્મા આ બંનેની ઓળખાણ થાય. જ્યાં સુધી આત્માનું સ્વરૂપ નથી ઓળખાણું ત્યાં સુધી જીવાત્મા ગમે તેટલો વિદ્વાન હોય, બુદ્ધિશાળી હોય તોપણ તેને શાસ્ત્રો અજ્ઞાની જ કહે છે. અને આત્માનું જ્ઞાન નથી એટલે એ આત્માનું શ્રેય કરવા સમર્થ નથી. આત્માનું જ્ઞાન થાય, આત્માનું લક્ષ્ય શું? આત્માની ગતિ શું? અને પરમાત્માના સ્વરૂપનું જ્ઞાન થાય - આ બંનેની એકરૂપતા કરનાર જે ધર્મ-નિયમ અથવા તો જે ચાર પુરુષાર્થ જે સાધન બતાવ્યા. જેમ કોઈ લક્ષ્યને ભેદવું હોય તો કર્તા-ક્રિયા અને લક્ષ્યને એકરૂપ થયા વિના લક્ષ્યને ભેદી ન શકાય. કર્તા

એટલે જે વ્યક્તિ ભેદનાર હોય એની એકાગ્રતા, જે સાધને કરીને લક્ષ્યને ભેદવું છે એ સાધનમાં એકરૂપતા થવી જોઈએ. અને સામે જે લક્ષ્ય એની જ્યારે એક લીટી થાય ત્યારે લક્ષ્ય ભેદાય છે. એમ સત્સંગમાં ધર્મ-ભક્તિ-જ્ઞાન અને વૈરાગ્ય એ સાધનો છે, એ પ્રભુ પ્રસન્નતા માટે ઉપયોગી થાય. એની પણ શીખ આપવામાં આવે છે અને જીવાત્મા માટે આનાથી મોટી કોઈ પ્રાપ્તિ નથી.

શાસ્ત્રોમાં ધર્મનું પ્રાધાન્યપણું બતાવ્યું છે તો ઘણા એમ માને છે કે, કેવળ ધર્મનું જ પ્રાધાન્ય છે, ક્યાંક ભક્તિનું પ્રાધાન્ય હોય તો એમ માની લે છે કે ભક્તિનું પ્રાધાન્ય છે, ક્યાંક જ્ઞાનનું પ્રાધાન્યપણું બતાવ્યું હોય તો કોઈ એમ જ માની લે કે જ્ઞાનથી જ સર્વસ્વ પ્રાપ્ત થાય છે એના સિવાય કાંઈ થતું નથી. પરંતુ આ બધું એકાત્મપણુ ન કરે, તાલમેલ ન કરે એટલે કે અંગ્રેજીમાં એક શબ્દ છે ‘Harmony’ - બે વિષયોમાં સંયુક્તતા ગોઠવવી. આ બધાનું તદાત્મકપણું કરીને એકાત્મપણું કરીને મૂળ લક્ષ્યને હાંસલ કરવું જોઈએ, એ હેતુ જો ભૂલાય જાય તો આમાં ને આમાં ભમ્યા કરે છે.

આત્માના ગુણો અને લક્ષણોથી એને સમજવામાં આવે તો ખબર પડે કે આત્મા અને શરીર ભિન્ન કેમ છે? શરીર નાશવંત જ છે તો તેની જાળવણી કરીને એને અમર ન કરી શકીએ તો એ શરીરની ખેવના કરવી એ મૂર્ખામીનું કામ છે. આત્મા અમર છે, તેને અગ્નિ બાળી શકતો નથી, વાયુ સૂકવી શકતો નથી એવો જે અમર આત્મા અનાદિકાળથી આત્યંતિક પ્રલય જ્યાં સુધી ન

ચિંતન

૨૦૧૩ ૨૧

અનુસંધાન પેજ - ૨૪ પર...

જગન્નાથપુરીને આંગણે ઉજવાયેલ 'શ્રી જગન્નાથપુરી મહોત્સવ' પ્રસંગે
પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીએ આપેલ આશીર્વાદાત્મક અમૃતવાણી

સમર્પણની કેટલી મોટી તાકાત છે કે, ભગવાનને પણ દ્વારયાળ તરીકે રહેવું પડે છે !! શ્રીમદ્વાચક કહે છે કે, દાદાખાચર અને એમનો પરિવાર પોતાની મરજીથી વર્તતા નથી, પણ અમારી મરજી પ્રમાણે જ વર્તે છે. તેથી તે અમારા લાગે છે. આજે પણ એજ સમુદાય છે કે, જેઓ ભગવાન શ્રીકૃષ્ણને પ્રસન્ન કરવા માટે પોતાનું સર્વસ્વ અર્પણ કરીને રહ્યા છે. તેથી મદ્વાચક કહે છે કે, એવા ભક્તો અમને અમારા લાગે છે. એવા ભક્તો વિના હું રહી શકતો નથી.

જગન્નાથપુરી

તા. ૯-૧-૨૦૧૩

દ્વિતીય સત્ર

ભગવાન શ્રીકૃષ્ણે આ પૃથ્વીને વિષે અવતાર ધારણ કરીને કેવળ આત્મકલ્યાણની ચિંતા કરી નથી. પરંતુ આ સંસારમાં મનુષ્યજીવન આદર્શ બને, ઉચ્ચકોટિ બને તેની પણ ચિંતા કરી છે. તે માટે આપણા સત્શાસ્ત્રોએ પ્રતિપાદિત કરેલા ધર્મો, નિયમો અને આચરણ સંબંધી કાર્યોને પણ મહાપ્રભુ શ્રીકૃષ્ણજીએ બહુજ પ્રોત્સાહિત કર્યા છે. અને જેને આપણે પંચવર્તમાન કહીએ છીએ એ દારુ, માંસભક્ષણ, ચોરી, વ્યભિચાર, જુગાર આદિક બદીઓને સમાજમાંથી દૂર કરવાનો ભગવાન શ્રીકૃષ્ણ અતિ પ્રયત્ન કર્યો છે. એ નિયમોનો લોપ કરવો એ અધર્મ છે જ, પરંતુ પોતાના સ્વાર્થ માટે બીજાને હાનિ પહોંચાડવી એ પણ અધર્મ છે.

આજે દુઃખની વાત છે કે, પરમાત્માએ જ્યાં જ્યાં લીલાચરિત્રો કર્યા એવા તીર્થસ્થાનો વિષે પણ દારુપાન, હિંસા, વ્યભિચાર, અનાચાર, ભ્રષ્ટાચાર વગેરે દુષ્કર્મો થઈ રહ્યા છે. એક ભારતીય, એક સનાતન હિન્દુ અને એક ભગવાનના ભક્ત હોવાને નાતે આપણી સૌની ફરજ છે કે, આવા જ્યાં જ્યાં દુષ્કર્મો થઈ રહ્યા હોય તેને બંધ કરાવવાનો નમ્ર પ્રયાસ કરીએ. એ પ્રયાસ ક્યારે થશે? તો વ્યક્તિ ઉપર બે પ્રકારે અંકુશ રાખવામાં આવે છે. ૧. શાસન અને ૨. સ્વૈચ્છિક. પ્રશાસન દ્વારા ભય કે કાનુનથી અંકુશ રાખવામાં આવે છે. અને બીજું સ્વૈચ્છિક એટલે કે ધર્મશાસ્ત્રોના ઉપદેશ ધર્માચાર્ય અને સાધુપુરુષો દ્વારા ઉપદેશથી વ્યક્તિને નિમ્ન કાર્ય કરે નહિ તેવું માર્ગદર્શન પુરું પાડવામાં આવે છે. એ ઉપદેશથી વ્યક્તિને જ્યારે જ્ઞાન થાય છે ત્યારે તે ભગવાનના ડરથી સ્વૈચ્છિક નિયમોનું પાલન કરતો થાય છે.

આત્માનું અને સમાજનું કલ્યાણ થાય તેવા હેતુથી ભગવાન શ્રીકૃષ્ણે આ સંપ્રદાયની સ્થાપના કરી છે. જ્યાં જ્યાં કોઈપણ સમાજમાં આચરણની શુદ્ધિ છે ત્યાં ત્યાં ઓછી બદીઓ જોવા મળશે. પરંતુ જ્યાં દમ્બાચરણ નહિ હોય, જ્ઞાન નહિ હોય ત્યાં અજ્ઞાની લોકો પોતાના અલ્પ સુખ માટે ધર્મની મર્યાદાઓને છોડી દે છે તેવા જીવાત્માઓને સાચો રાહ બતાવવા માટે, એવા લોકોના જીવન ઉત્થાન માટે ભગવાન શ્રીકૃષ્ણે અનેકવિધ આત્મશ્રેય કાર્યો કર્યા છે.

ભગવાન શ્રીકૃષ્ણનો એ પણ સિદ્ધાંત રહ્યો છે કે, વ્યક્તિનો ત્યાગ ન કરો પણ એમનામાં રહેલા દોષોનો ત્યાગ કરવો જોઈએ. દુર્જન અને સજ્જન સફળ ત્યારે જ થાય છે કે તે પોતાના સિદ્ધાંત ઉપર અચળ, અડગ રહે. જ્યારે કાર્યમાં સ્થિરતા હશે, ધ્રુવતા હશે તો જ વ્યક્તિ સફળ થાય છે, પરંતુ આમ-તેમ ડોલ્યા કરે એક ઠેરાવ જેનો નથી તેઓ ક્યારેય સફળતાને પ્રાપ્ત કરી શકતા નથી. વ્યક્તિ ખરાબ વિચારશે ત્યારે નિમ્નકક્ષાએ જ પહોંચશે. અને સારું વિચારશે તો ઉત્તમ પરાકાષ્ઠા સુધી પહોંચી શકશે.

ભગવાન શ્રીકૃષ્ણ ગઢપુરમાં સ્થાયી થયા તે પૂર્વે અનેક રાજાઓ, મહાધિપતિ, મહામંડલેશ્વરો, ઋષિમુનિઓ વગેરે અનેક મળ્યા હતા. તેઓએ રોકવાની કોશિષ પણ કરી હતી. કોઈએ શિષ્ય થવાનું તો કોઈએ રાજ-વૈભવ, ધન-સંપત્તિના પ્રલોભન આપ્યા તોપણ મહારાજ રહ્યા નહિ. પરંતુ દાદાખાચર અને તેના પરિવારના પ્રેમને આધીન થઈને એવું વરદાન આપ્યું કે, જ્યાં સુધી સૂર્ય-ચંદ્ર તપશે ત્યાં સુધી 'ગઢડું મારું ને હું ગઢડાનો...' એ કદી નથી મટવાનું. આવું કેમ? તો

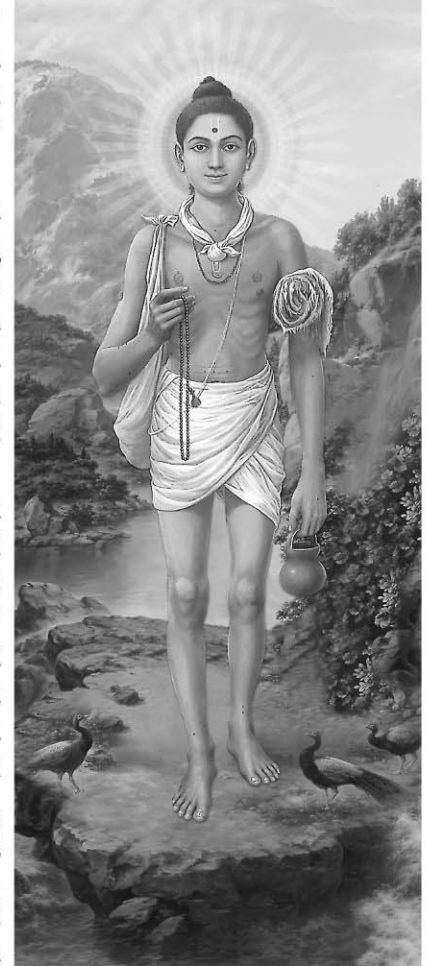
ભગવાન શ્રીહરિ વચનામૃતમાં કહે : “ભગવાનને રાજ કરવાનો શો ઉપાય છે ? કોઈ કહેશે કે, વ્રત-દાન-તપ-ફળ, ભક્તિથી કે ધર્માચરણથી ભગવાન રાજ થાય છે. પરંતુ આ બધા સાધનોમાં સરળ અને ઉત્તમ માર્ગ કયો છે તો ‘જીવાત્માએ પોતાનું દેહ, ધન, ધામ, કુટુંબ પરિવાર એ સર્વેને ભગવાનની સેવામાં જોડી દેવું’ એથી અધિક ભગવાનને પ્રસન્ન કરવાનો કોઈ ઉત્તમ માર્ગ નથી.

બલિરાજાએ સંકલ્પ કર્યો કે, યજ્ઞની પૂર્ણાહુતિ થાય ત્યારે ત્રિલોકીની રાજ્ય મને મળી જાય. અસુરોના ગુરુ શુકાચાર્યે યજ્ઞનો આરંભ કરાવ્યો. બલિરાજા બહુ દાનવીર હતા, પણ દેવો બધા ભયભીત થઈ ગયા કે, આ ઈન્દ્રાદિક લોક ઉપર રાજ્ય કરશે તો આસુરીવૃત્તિ સમગ્ર વિશ્વમાં ફેલાવી સમાજનું પતન કરશે. બધા દેવતાઓએ ભગવાન વિષ્ણુને પ્રાર્થના કરી કે, અમો તમારી શરણમાં આવ્યા છીએ, બલિરાજાથી રક્ષા કરો. ત્યારે ભગવાને દેવતાઓને વરદાન દીધું : હું એનો (અસુરભાવ) નાશ કરીશ, પણ તેના ભક્તિ અને તપ બહુ ઉચ્ચકક્ષાના છે તેથી તેને હું દંડ નહિ કરી શકું. કારણ કે બલિરાજા ભક્ત પ્રહ્લાદજીના પૌત્ર થતા હતા.

પછી યજ્ઞનો ભંગ કરવા માટે ભગવાને યુક્તિ કરીને વામન અવતાર ધારણ કર્યો. વામન રૂપ લઈને ભગવાન બલિરાજાના દ્વારે ગયા ત્યારે બલિરાજાએ સ્વાગત-પૂજન કર્યું. પછી કંઈક માગવા કહ્યું. ત્યારે ભગવાન વામને કહ્યું : “હે રાજન ! મારે સાધના કરવા માટે માત્ર ત્રણ ડગલાં જેટલી જમીન મને આપો.” બલિરાજાએ કહ્યું : “તમને માગતા આવડતું નથી. તમે કદની સાથે બુદ્ધિમાં પણ નાના છો. તમારી આજીવિકા ચાલે એટલી ભૂમિ તો માંગો !!” પણ વામન ભગવાને તો ત્રણ ડગલાંથી વધારે માગવાની ના જ પાડી. ત્યારે શુકાચાર્યને વહેમ પડ્યો કે આ કોઈ સાધારણ બ્રાહ્મણ નથી. આ તો વિષ્ણુ જ લાગે છે ! તેથી તેમણે બલિરાજાને કહ્યું : “દેવોનું કામ કરવા માટે ભગવાને કંઈક યુક્તિ કરી લાગે છે, માટે હવે ના જ પાડી દે ! આ જેવો દેખાય છે તેવો અંદરથી નથી. આવા સમયે ખોટું બોલવામાં પાપ નથી.” બલિરાજા કહે : “હું એકવાર માંગવાનું કહી ચૂક્યો છું. એટલે હવે તેમાંથી પાછો નહીં હટું ! વળી, આજે જો સ્વયં ભગવાન મારી પાસે માંગવા આવ્યા હોય, તો તો મારી સર્વ સેવા ફળી છે.” બલિરાજા એવા ટેકીલા વૈષ્ણવ અને વચનબદ્ધ હતા.

બલિરાજાએ હાથમાં જળ લઈને દાનનો સંકલ્પ કરવામાં જળ લેવાની તૈયારી કરી. ત્યારે શુકાચાર્યને લાગ્યું કે, વિષ્ણુ મારા શિષ્યને ઠગે છે તેથી જળની અંજલી દેવા માટેના પાત્રના જળ નીકળવા માટેના કાણામાં ભમરનું રૂપ લઈને બેસી ગયા. પછી બલિરાજાએ સંકલ્પ કરવા માટે હાથમાં જળ લીધું પણ પાત્રમાંથી જળ ન આવ્યું. તેથી લાકડાનો ટૂકડો (અણીદાર છોલ) કાણામાં નાંખ્યો. ત્યારે શુકાચાર્યજીની એક આંખ ફૂટી ગઈ. પછી સંકલ્પ થતાં જ વામન ભગવાને વિરાટરૂપ ધારણ કર્યું. એ સ્વરૂપમાં બલિરાજાએ આખું જગત દીધું. ભગવાને એક પગલામાં ધરતી ભરી લીધી. બીજા પગલાંથી સ્વર્ગને પૂરી લીધું. અને ત્રીજું પગલું ભરવા માટે બલિરાજાની જરા પણ પૃથ્વી બાકી રહી નહિ. ભગવાનનું ચરણ છેક સત્યલોક સુધી પહોંચ્યું હતું. ત્યાં બ્રહ્માજીએ ચરણની પૂજા કરી. એ ચરણને ધોવાથી પવિત્ર થયેલું ચરણોદક નીચે ધરા પર પડતા ગંગા નદી થઈ.

પછી વામન ભગવાને બલિરાજાને કહ્યું : “હે દૈત્યરાજ ! ત્રીજું પગલું ક્યાં મૂકું એ મને જગ્યા દેખાડ ! જો તું નહિ આપે તો તારો નરકમાં વાસ થશે.” બલિરાજાએ કહ્યું : “ત્રીજું મારા મસ્તક ઉપર મૂકો ! આપે બે પગલાથી આખું વિશ્વ

ભરી દીધું છે, હું નરકથી બીતો નથી. હું દરિદ્રતાથી પણ બીતો નથી. હું ખોટા વચનથી ડરું છું.” વામન ભગવાને બલિરાજાના માથા ઉપર પગ મૂક્યો. આ રીતે બલિરાજાએ પોતાનું બધું જ સમર્પણ કરી દીધું. ભગવાન તેના પર પ્રસન્ન થયા. તેમણે કહ્યું : “હું જેના પર કૃપા કરું છું તેની લક્ષ્મીનો પહેલો નાશ કરું છું. તે આપત્તિમાં પણ ધર્મનો ત્યાગ નથી કર્યો, તેથી હું તને પાતાળનું રાજ આપું છું. હું ત્યાં તારી રક્ષા કરીશ, અને તને નિરંતર મારા દર્શન થશે..!!” આ રીતે ભગવાન બલિરાજાને ત્યાં દેવશયની એકાદશી થી દેવઉઠી એકાદશી સુધી દ્વારપાલ તરીકે રહે છે.

આ પ્રસંગથી કહેવાનું તાત્પર્ય એ છે કે, સમર્પણની કેટલી મોટી તાકાત છે કે,

ભગવાનને પણ દારપાળ તરીકે રહેવું પડે છે !! શ્રીજીમહારાજ કહે છે કે, દાદાખાચર અને એમનો પરિવાર પોતાની મરજીથી વર્તતા નથી, પણ અમારી મરજી પ્રમાણે જ વર્તે છે. તેથી તે અમારા લાગે છે. આજે પણ એજ સમુદાય છે કે, જેઓ ભગવાન શ્રીહરિને પ્રસન્ન કરવા માટે પોતાનું સર્વસ્વ અર્પણ કરીને રહ્યા છે. તેથી મહારાજ કહે છે કે, એવા ભક્તો અમને અમારા લાગે છે. એવા ભક્તો વિના હું રહી શકતો નથી. અક્ષરધામમાં અનંત મુક્તો સાથે રહીને જે આનંદ મળે છે તે જ આનંદ આવા ભક્તોની સાથે રહીને મળે છે.

ઠ્ઠાલા ભક્તજનો ! આપણા માટે અક્ષરધામમાં ભગવાન

શ્રીહરિએ સ્થાન રાખી દીધું છે. સંતો હોય કે ગૃહસ્થ ભક્તો હોય, જે કોઈ આ માર્ગ ઉપર ચાલે છે તેના શ્રીજીમહારાજે અક્ષરધામમાં નિવાસ કરવા માટે સ્થાનનું નિર્માણ કરી રાખ્યું છે. કારણ કે, ભગવાન શ્રીહરિ જાણે છે કે અમારો ભક્ત સેવાભક્તિનું કાર્ય કરીને, ઉત્તમ ઉપાસનાનું પાલન કરીને અને પંચ વર્તમાનમાં પોતાનું જીવન વ્યતીત કરીને મારા ધામમાં આવી રહ્યો છે. તેના સ્વાગત માટે તૈયારી કરવા ભગવાન શ્રીહરિને પણ ઉત્સાહ-ઉમંગ થાય છે. એવું આપણા સમર્પણભાવનું ફળ છે.

(હિન્દી ઉદ્બોધનમાંથી ગુજરાતી ભાષાંતર)

અનુસંધાન પેજ ૨૧નું ચાલું...

થાય ત્યાં સુધી આત્માનું અસ્તિત્વ રહે છે. આત્મિક પ્રલય થયા પછી પણ શાસ્ત્રો કહે છે કે, આત્મા બ્રહ્મમાં લીન થાય, પરબ્રહ્મમાં લીન થાય અને વળી જ્યારે પુનઃ સૃષ્ટિ રચવાનો ભગવાન સંકલ્પ કરે ત્યારે એવા જીવોને પુનઃ જગતમાં રમતા મૂકે છે. પરંતુ એ સ્થિતિએ પહોંચવા માટે અંતે તો ગતિ પરબ્રહ્મમાં જ હોવી જોઈએ.

શ્રીજીમહારાજે નારાયણગીતામાં વારંવાર ધર્મ ઉપર, આચરણ ઉપર ખૂબ આશ્રિતજનોને ભાર આપીને સમજાવ્યું છે. ભગવાન શ્રીહરિ જ્યારે ગાદિ પદારૂઢ થયા ત્યારે પણ ધર્મનું નિરૂપણ કર્યું અને સર્વેને આજ્ઞા કરી કે સ્વધર્મમાં દૃઢ થઈને રહેજો. જ્યાં સુધી પોતાના આચરણમાં શુદ્ધતા નહિ રાખે ત્યાં સુધી જીવાત્માને જન્મમરણના ફેરા ટળતા નથી. શ્રીજીમહારાજે જ કહ્યું છે કે, સ્નાન-ધ્યાન-તપ-જપ-પૂજા અને સત્સંગ, આ છ વાના અમારા આશ્રિતે પ્રતિદિન રાખવા. આવા લક્ષણે યુક્ત થઈ જીવાત્મા જ્યારે લક્ષ્ય સુધી જવાનો પ્રયાસ કરશે તો એને ચોક્કસ અક્ષરધામ રૂપી સિદ્ધિની પ્રાપ્તિ થશે.

વચનામૃતમાં ભગવાન શ્રીહરિ કહે છે કે, મુક્તાનંદ સ્વામીને અમે લોજમાં પ્રથમ દીઠા ત્યારથી એમનો ચઢતો ને ચઢતો રંગ જોયો છે. મુક્તાનંદ સ્વામીએ લોજમાં ભગવાન શ્રીહરિને પ્રથમ સિદ્ધપુરુષ જાણ્યા. અને પછી ભાવ વધતા વધતા ઐશ્વર્ય-પ્રતાપને જાણતા દિવ્ય સિદ્ધપુરુષ છે એમ જણાયું. પછી અલૌકિક પુરુષ છે એમ મનાયું. પછી સદ્ગુરુવર્ય રામાનંદ સ્વામીએ ધર્મધુરા સોંપી ત્યારે ગુરુભાવથી જોયા. પરંતુ પરબ્રહ્મના ભાવથી ક્યારે જાણ્યા ? તો જ્યારે ખાખરાના વનમાં સ્વામીને અક્ષરધામમાં નીલકંઠ વર્ણી સિંહાસનમાં બિરાજમાન અને રામાનંદ સ્વામી સહિત હજારો મુક્તો મહારાજની સેવામાં છે તેવા દર્શન થયા. અને રામાનંદ સ્વામીએ પ્રત્યક્ષ દર્શન દઈને કહ્યું : “કેમ આમ ઉદાસ છો ! તમને મારા વચનમાં થોડી પણ

પ્રતીતિ નથી એટલે જ બાળકની જેમ રડો છો. એક વાત ફરી ફરીને કહું છું કે આ વર્ણી મનુષ્ય નથી, અવતાર પણ નથી, અનંત અવતારો એમાંથી સંભવે છે એવા એ અવતારી છે. આ ધર્તિંગ નથી, સત્ય વાત છે એમ નિશ્ચય માનજો. એમની સેવા અમારે પણ દુર્લભ છે, તે તમને સહજે મળી છે. માટે હવે મન, કર્મ, વચનથી તેમની સેવા કરજો. એમાં સંશય રાખશો નહીં. એમ કહી રામાનંદ સ્વામી અંતર્ધાન થઈ ગયા. મુક્તમુનિને આનંદ આનંદ થઈ ગયો. મુક્તાનંદ સ્વામીને પોતાના મનનો સંશય ટળ્યો ત્યારે પરબ્રહ્મ પુરુષોત્તમનારાયણમાં સર્વોપરિપણની હા પડી છે. પછી સ્વામીના જીવનમાં એક-એક કમ ચઢતો ગયો.

આપણે પણ આ પ્રસંગેથી શીખ લઈએ કે, પરબ્રહ્મ પુરુષોત્તમનારાયણને જેવા છે તેવા જાણ્યા વિના પ્રતીતિ કરીશું તો ભક્તિ ફિક્કી પડી જશે. અનંતકોટિ બ્રહ્માંડોના અધિપતિ સર્વેશ્વર નારાયણ, ઈશ્વરોના ઈશ્વર, સર્વ અવતારના અવતારી, સર્વકારણના કારણ, જેના એક એક રુંવાડામાં કોટિ કોટિ બ્રહ્માંડ ઉત્પત્તિ-સ્થિતિ-લય થતાં હોય એવા ભગવાન શ્રીહરિની પ્રાપ્તિ આપણને થઈ છે.

શ્રીજીમહારાજ વચનામૃતમાં આપણને પણ એમ કહે છે કે, જ્યાં સુધી પરબ્રહ્મ પુરુષોત્તમનારાયણના સ્વરૂપમાં પ્રતીતિ આવ્યા વિના ભજશું તો ભક્તિ ફિક્કી પડી જાય એનો પછી કેફ ન ચડે. પરંતુ એ ભગવાન શ્રીહરિના સર્વોપરિપણના માહાત્મ્યનું ગૌરવ રાખી ભક્તિ કરતા રહીશું તો ચઢતો ને ચઢતો રંગ રહેશે. ભગવાન શ્રીહરિનો રંગ એવો ઘાટો ચઢે કે કોઈ આખી જિંદગી ધુવે પણ એ રંગ ઉતરે નહિ. ‘એસે રંગ રંગો મોહે કી રંગ નાહી છૂટે, ધોબીયા ધોએ ચાહે સારી ઉમરીયા; રંગ દે ચૂનરીયા...’ એવો રંગ આપણા જીવનમાં ચઢે ત્યારે આપણે માનીએ કે વાસ્તવિક સત્સંગનું કાર્ય સાર્થક થયું છે.

અનુસંધાન પેજ પનું ચાલું...

યોગે કરીને બીજા જીવાત્માનું પણ કલ્યાણ થાય. તેમ આજે સત્સંગ સંગઠન માટે, ભારતના ભાવિ ઉજ્જવળ માટે, સંપ્રદાયનું ભવિષ્ય ઉજ્જવળ બને તે માટે પોતાની ધન-સંપત્તિ આપી છે તેવા દાનવીર દાતાશ્રીઓને પણ અંતરના આશીર્વાદ આપીએ છીએ. અને સાથે સાથે તમે સૌ ભક્તો પધારીને આ અમારા બાળકો-યુવાનોને પ્રોત્સાહિત કર્યા છે તેથી તમારા પર પણ અમારો રાજીપો વ્યક્ત કરીએ છીએ. અને આજ પ્રોત્સાહન માત્ર મંચ ઉપરથી જ નહિ પણ તમારા ઘરમાં પણ પ્રોત્સાહન, સંસ્કારો કે પ્રેરણા આપીએ કે, રોજ મંદિર દર્શન, નિત્ય પૂજાપાઠ, આરતી-સ્તુતિ-પ્રાર્થના, નિયમ-ચેષ્ટા વગેરે સંપ્રદાયના રીતરીવાજોનું, સમાજની મર્યાદાનું પાલન કરે.

આ સત્સંગ કેટલો જાગૃત છે તેનો એક પ્રસંગ કહું. આપણે માવતર છોકરાઓની ચિંતા કરતા હોય તેવું સાંભળ્યું છે. પરંતુ હમણાં ગોધરા મહોત્સવમાં અમારી પાસે દાહોદ વિસ્તારના બે બાળકો આવ્યા. અમોને કહે : “બાપજી ! અમને આશીર્વાદ આપો કે, અમારા પિતાને દારુની વ્યસન છે તે છૂટી જાય.” આ પ્રસંગથી સહુ કોઈ વિચાર કરજો કે, માવતરથી ફરજ છે કે, પોતાના સંતાનોની કાળજી લેવી. પરંતુ આજે સત્સંગના યોગે કરીને નાના-નાના છોકરાઓ પોતાના માવતરના વ્યસન છોડાવા પ્રાર્થના કરે છે. બાળકોની વાતથી અમોને ગૌરવ થયું કે, સત્સંગના યોગે કરીને એ બાળકોનું સુંદર ઘડતર થયું છે. સમાજમાં સામાન્ય રીતે એક કહેવત છે કે, ‘બાપ એવા બેટા ને વડ એવા ટેટાં.’ બાપનું અનુકરણ સંતાનો કરે. પરંતુ આજે દાહોદ-પંચમહાલનો આદિવાસી વિસ્તારમાં કે જ્યાં સાંજ પડે ત્યાં દારું, બીડી-સીગારેટ, જુગાર તેનો સામાન્ય વ્યવહાર થઈ ગયો હોય કે જીવનનું એક અંગ બનું હોય તેવા અજ્ઞાત પછાત વિસ્તારમાં વસતા બાળકો-યુવાનો સત્સંગના યોગે કરીને પોતાના વડીલોના દૂષણો છોડાવવા માટે પ્રયત્નશીલ છે. આવું નિર્માણ સમાજનું થશે ત્યારે માનજો કે, પુનઃ સુવર્ણયુગ આવ્યો અને ભારતનું સમગ્ર વિશ્વમાં સુવર્ણ અક્ષરે નામ લખાશે. માત્ર વાતો કરવાથી કે માત્ર મોટા આયોજનો કરવાથી આ સંસ્કારોનું કાર્ય નથી થતું. જ્યાં સુધી પ્રાણ ન હોય, ખોખલી ઈમારત ગમે તેટલી ઊંચી બનાવી હોય પણ તેનો પાયો નબળો હોય તો તેનું જોખમ હંમેશા યથાવત્ રહે છે. પરંતુ પાયો મજબૂત કર્યો હોય પછી એ ઈમારત બે માળની કે સો માળની ઈમારત કરી હોય તોપણ તેનું અસ્તિત્વ ઓછું જોખમાય છે. માટે સમાજનો સત્સંગનો પાયો મજબૂત કરીને આગેકૂચ કરવાનો સંકલ્પ ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણની આજ્ઞા પ્રમાણે કરીએ.

અનુસંધાન પેજ ૧૫નું ચાલું...

ઘોડીઓની ગંધ પણ આવે તો દસ-દસ માણસો એને હાથમાં પકડે તોપણ હાથ ન રહે. બ્રહ્માનંદ સ્વામી સવારીમાં આવ્યા અને એમણે જોયું કે, આમાં કાંઈક છેતરપીંડી-રમત રમાઈ રહી છે. પણ ભગવાન પર જેની શ્રદ્ધા અડગ છે એવા સ્વામીએ જઈને ઘોડાની કેશવાળી પર હાથ ફેરવ્યો. જમણા કાનમાં ‘સ્વામિનારાયણ’ મંત્રનો ઉચ્ચાર કર્યો ત્યાં તો કામાતુર બનેલો ઘોડો નિષ્કામ બની ગયો. આ તો યોગમાં આવેલાની વાત કરી. તો ભગવાન શ્રીહરિમાં કેટલી સામર્થ્ય હશે !! એ સામર્થ્ય હોવા છતાં ભગવાન ક્યારેક ન્યૂનપણે દેખાતા હોય, ક્યારેક મનુષ્યભાવપણે દેખાતા હોય તોપણ ક્યારેય મનુષ્ય જાણવાની ભૂલ ન કરશો. એવું આ શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન શાસ્ત્ર બતાવે છે.

એક બહુ સમજવા જેવી વાત છે. જ્યારે ભક્તિમાતાને શરીરે તાવ આવ્યો છે ત્યારે રામપ્રતાપભાઈ સારા વૈદ્યને બોલાવી લાવ્યા. વૈદ્યે પોતાની શક્તિ-બુદ્ધિથી સારવાર કરી. આ જગતના સંબંધી બહુ કરશે તો તમારા શરીરને સુખ થાય તેવું કરશે. પરંતુ જ્યારે ભગવાન સમીપ ગયા ત્યારે ભગવાન શ્રીહરિએ ભક્તિમાતાના આત્મકલ્યાણની વાત કરી છે.

અનુસંધાન પેજ ૧૬નું ચાલું...

હોવ ત્યારે તમે ઘરમાં કહેવાવ. અને ઉંબરાની બહાર એક ડગલું ભર્યું હોય તો ઘરની બહાર કહેવાય.

શ્રીજીમહારાજ વચનામૃતમાં કહે છે કે, જેની સાથે પ્રેમ થયો હોય એ ગમે તેમ કરીને પોતાના પ્રિયતમને રાજી રાખવા માટે પ્રયત્ન કરે. એમ આપણે જેને ઈષ્ટ માન્યા છે એ ભગવાનને રાજી કરવાને માટે આપણે કાર્ય કરીએ તો એ કાર્ય સિદ્ધ થાય છે. આ કાર્યનો યશ આપણે કોઈને જોઈતો નથી. એના ઉપભોક્તા આપણા ઈષ્ટદેવ સર્વાવતારી ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ છે. અને ભગવાન શ્રીહરિ આપણને ધર્મ-ભક્તિ-જ્ઞાન અને વૈરાગ્યમાં આપણને વિશેષ બળિષ્ઠ બનાવીને મોક્ષમાર્ગમાં ભગવાનને રાજી કરવામાં સહાયરૂપ બનતા રહે એવી તેઓના શ્રીચરણોમાં પ્રાર્થના સહ...

સત્સંગ સમાચાર પત્રિકા

સ્વામી ઘનશ્યામદાસજી તથા શા. સ્વામી સર્વમંગલદાસજી તથા સાધુ ધર્મવલ્લભદાસજી

માળિયા (હાટિના)

જૂનાગઢ પ્રદેશના માળિયા (હાટિના)ને આંગણે પ.પૂ. નાનાલાલજી મહારાજશ્રીના દિવ્ય સાંનિધ્યમાં યોજાયેલ 'સત્સંગ સભા' (તા. ૧૪-૪-૨૦૧૩)

હેજરાબાદ

વડતાલ પ્રદેશના હેજરાબાદ (તા. માતર)ને આંગણે પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના દિવ્ય સાંનિધ્યમાં યોજાયેલ 'સત્સંગ સભા' (તા. ૧૮-૪-૨૦૧૩)

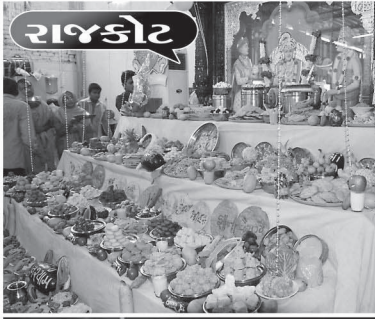

સુરત

સુરત શહેરને આંગણે પૂ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજીના શ્રીમુખે યોજાયેલ એક દિવસીય 'રાત્રિ સત્સંગ સભા' (તા. ૧૯-૪-૨૦૧૩) તથા હરિજયંતિના પવિત્ર દિવસે મોટા વરાણા મંદિરથી રામપુરા મંદિર સુધી યોજાયેલ પૂ. સંતો તથા હરિભક્તોની પદયાત્રા (તા. ૨૦-૪-૨૦૧૩)

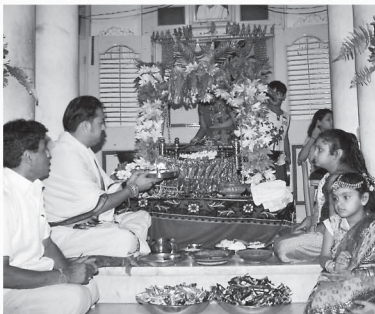

રાજકોટ શહેરને આંગણે પ.પૂ. ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદથી નૂતન શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિરના પ્રાંગણમાં યોજાયેલ ૨૩૩મો ભગવાન શ્રીહરિનો પ્રાગટ્યોત્સવ તથા શ્રી ધનશ્યામલીલામૃત કથા પારાયણ (તા. ૧૯ થી ૨૩-૪-૨૦૧૩)

સરધારને આંગણે પ.પૂ. ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદથી યોજાયેલ '૨૩૩મો ભગવાન શ્રીહરિનો પ્રાગટ્યોત્સવ' (તા. ૨૦-૪-૨૦૧૩)

શ્રી રઘુવીરવાડી - વડતાલને આંગણે પ.પૂ. ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદથી ધર્મકુળ પરિવારના દિવ્ય સાંનિધ્યમાં યોજાયેલ '૨૩૩મો ભગવાન શ્રીહરિનો પ્રાગટ્યોત્સવ' (તા. ૨૦-૪-૨૦૧૩)

વડતાલ પ્રદેશના ખેડા શહેરને આંગણે પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના દિવ્ય સાંનિધ્યમાં યોજાયેલ 'મહાપૂજા તથા સત્સંગ સભા' (તા. ૨૧-૪-૨૦૧૩)

વડોદરા શહેરને આંગણે પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના દિવ્ય સાંનિધ્યમાં યોજાયેલ 'મહાપૂજા તથા સત્સંગ સભા' (તા. ૨૧-૪-૨૦૧૩)

ગઢડા પ્રદેશના રામપર (તા. રાજુલા)ને આંગણે વાઘ પરિવાર આયોજીત કથાપારાયણ પ્રસંગે પધારતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી. (તા. ૨૧-૪-૨૦૧૩)

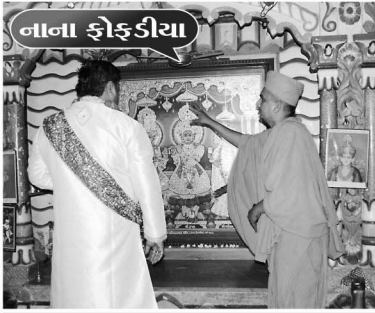

આણંદને આંગણે શ્રી હનુમાન જયંતિ પ્રસંગે શ્રી રોકડિયા હનુમાનજીના દર્શન તથા મારુતિ યજ્ઞમાં પધારતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી

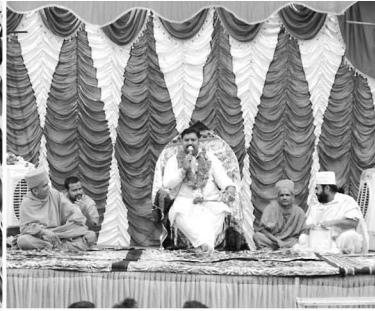

વડતાલ પ્રદેશના પોર ગામને આંગણે પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના દિવ્ય સાંનિધ્યમાં યોજાયેલ 'સત્સંગ સભા' (તા. ૧-૫-૨૦૧૩)

વડતાલ પ્રદેશના નાના ફોફડીયા ગામને આંગણે પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના દિવ્ય સાંનિધ્યમાં યોજાયેલ 'સત્સંગ સભા' (તા. ૧-૫-૨૦૧૩)

વડતાલ પ્રદેશના અણસ્તુ ગામને આંગણે પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના દિવ્ય સાંનિધ્યમાં યોજાયેલ 'સત્સંગ સભા' (તા. ૧-૫-૨૦૧૩)

વડતાલ પ્રદેશના પાલેજ ગામને આંગણે આટા મીલમાં પધરામણી કરતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી (તા. ૧-૫-૨૦૧૩)

ગોખરવાળા

જૂનાગઢ પ્રદેશના મોટા ગોખરવાળા ગામને આંગણે પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના દિવ્ય સાંનિધ્યમાં યોજાયેલ 'સત્સંગ સભા' (તા. ૨-૫-૨૦૧૩)

નાનીકુંડાવાવ

જૂનાગઢ પ્રદેશના નાની કુંડાવાવને આંગણે વોરા પરિવાર આયોજીત કથાપારાયણ પ્રસંગે પધારતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી. (તા. ૨૧-૪-૨૦૧૩)

મોટા આંકડીયા

જૂનાગઢ પ્રદેશના મોટા આંકડીયાને આંગણે હુંમર પરિવાર આયોજીત કથાપારાયણ પ્રસંગે પધારતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી. (તા. ૩-૪-૨૦૧૩)

ધોરા

વડતાલ પ્રદેશના ધોરા (તા ઉમરેઠ) ગામને આંગણે દેવોના વાર્ષિક પાટોત્સવ પ્રસંગે પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના દિવ્ય સાંનિધ્યમાં યોજાયેલ 'સત્સંગ સભા' (તા. ૧૦-૫-૨૦૧૩)

વડોદરા

વડોદરા શહેરને આંગણે સિધ્ધેશ્વર બંગલોઝ સોસાયટીનું ભૂમિપૂજન પ્રસંગે પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના દિવ્ય સાંનિધ્યમાં યોજાયેલ 'સત્સંગ સભા' (તા. ૧૧-૫-૨૦૧૩)

ચોગીચોક, સુરત

સુરત શહેરને આંગણે દેવગી પરબ આશ્રમના મહંત શ્રી કરશનદાસ બાપુ તથા વિનુદાસ બાપુ દ્વારા આયોજીત સર્વજ્ઞાતિ સમૂહ લગ્ન પ્રસંગે યોજાયેલ 'ધર્મ સંમેલન'માં પધારતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી તથા પૂ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજી, પૂ. એસ.પી. સ્વામી, પૂ. મુક્તસ્વરૂપદાસજી સ્વામી વગેરે સંતો-ભક્તો (તા. ૧૧-૫-૨૦૧૩)

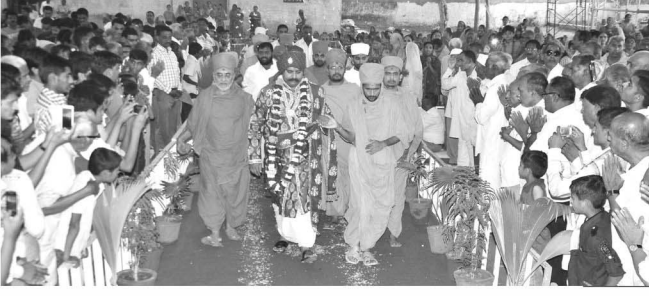

ઉમરવા

વડતાલ પ્રદેશના ઉમરવા (તા. રાજપીપળા) ગામને આંગણે પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના દિવ્ય સાંનિધ્યમાં યોજાયેલ 'સત્સંગ સભા' (તા. ૧૨-૫-૨૦૧૩)

ચિંતન

પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીનું સત્સંગ પરિભ્રમણ ૨૦૧૩

તા. ૧૨ થી ૧૮-૪-૨૦૧૩, સંઘાણા, તા. માતર, જી. ખેડા
શ્રી સ્વા. મહોત્સવ, શ્રી વિઠ્ઠલભાઈ પટેલ પરિવાર કેનડા
(વડતાલ પ્રદેશ)

તા. ૧૪-૪-૨૦૧૩, અમરેલી (જૂનાગઢ પ્રદેશ)
યુવા સંગઠન મહોત્સવ, શ્રી લક્ષ્મીનારાયણ દેવ યુવક મંડળ

તા. ૧૪-૪-૨૦૧૩, માળિયા (હાટિના) જૂનાગઢ પ્રદેશ
પ.પૂ. નાનાલાલજી મહારાજશ્રીના સાંનિધ્યમાં સત્સંગ સભા

તા. ૧૮-૪-૨૦૧૩, હૈજરાબાદ, તા. માતર, જી. ખેડા
સત્સંગ સભા, શ્રી કનુભાઈ પટેલ પરિવાર (વડતાલ પ્રદેશ)

તા. ૧૯-૪-૨૦૧૩, સુરત શહેર
રાત્રિ સત્સંગ સભા, ધર્મકુળ આશ્રિત સત્સંગ સમાજ

તા. ૧૯ થી ૨૩-૪-૨૦૧૩, રાજકોટ (જૂનાગઢ પ્રદેશ)
શ્રી ઘનશ્યામલીલામૃત કથા, નૂતન શ્રી સ્વા. મંદિર, રામનગર

તા. ૨૦-૪-૨૦૧૩, સરદાર (જૂનાગઢ પ્રદેશ)
ભગવાન શ્રીહરિનો ૨૩મો પ્રાગટ્યોત્સવ, શ્રી સ્વા. મંદિર

તા. ૨૦-૪-૨૦૧૩, શ્રી રઘુવીરવાડી, વડતાલ
ભગવાન શ્રીહરિનો ૨૩મો પ્રાગટ્યોત્સવ, ધર્મકુળ પરિવાર

તા. ૨૧-૪-૨૦૧૩, ખેડા (વડતાલ પ્રદેશ)
મહાપૂજા તથા સત્સંગ સભા, ધર્મકુળ આશ્રિત સત્સંગ સમાજ

તા. ૨૧-૪-૨૦૧૩, મકરપુરા-વડોદરા
મહાપૂજા તથા સત્સંગ સભા, ધર્મકુળ આશ્રિત સત્સંગ સમાજ

તા. ૨૧-૪-૨૦૧૩, વડતાલ
એક હરિભક્તના નૂતન નિવાસસ્થાને મહાપૂજા તથા પધરામણી

તા. ૨૧-૪-૨૦૧૩, બાટડા (ગઢપુર પ્રદેશ)
હરિભક્તોના નિવાસસ્થાને પધરામણી

તા. ૨૧-૪-૨૦૧૩, રામપર (તા. રાજુલા)
કથાપારાયણ પ્રસંગે પધરામણી

તા. ૨૧-૪-૨૦૧૩, આણંદ, શ્રી રોકડિયા હનુમાનજી
શ્રી હનુમાન જયંતિ પ્રસંગે મારુતિ યજ્ઞમાં પધરામણી

તા. ૨૭ થી ૫-૫-૨૦૧૩, સાકિનાકા-કુર્લા, મુંબઈ
શ્રી સ્વામિનારાયણ મહોત્સવ, ધર્મકુળ આશ્રિત સત્સંગ સમાજ

તા. ૧-૫-૨૦૧૩, પોર (વડતાલ પ્રદેશ)
સત્સંગ સભા, ધર્મકુળ આશ્રિત સત્સંગ સમાજ

તા. ૧-૫-૨૦૧૩, અણસ્તુ (વડતાલ પ્રદેશ)
મહાપૂજા તથા સત્સંગ સભા, ધર્મકુળ આશ્રિત સત્સંગ સમાજ

તા. ૧-૫-૨૦૧૩, નાના ફોફડીયા (વડતાલ પ્રદેશ)
સત્સંગ સભા, ધર્મકુળ આશ્રિત મંદિર સત્સંગ સમાજ

તા. ૧-૫-૨૦૧૩, પાલેજ (વડતાલ પ્રદેશ)
શ્રી સહજાનંદ આટા મીલમાં પધરામણી

તા. ૨-૫-૨૦૧૩, ગોખરવાળા (જૂનાગઢ પ્રદેશ)
મૂર્તિ પ્રતિષ્ઠા, ધર્મકુળ આશ્રિત સત્સંગ સમાજ

તા. ૨-૫-૨૦૧૩, નાની કુંકાવાવ (જૂનાગઢ પ્રદેશ)
કથાપારાયણ, વોરા પરિવાર આયોજીત

તા. ૩-૫-૨૦૧૩, મોટા આંકડીયા (જૂનાગઢ પ્રદેશ)
કથાપારાયણ, હુંમર પરિવાર આયોજીત

તા. ૩-૫-૨૦૧૩, ભાયાવદર (જૂનાગઢ પ્રદેશ)
દેવોનો વાર્ષિક પાટોત્સવ તથા સત્સંગ સભા

તા. ૩-૫-૨૦૧૩, તરકતળાવ (જૂનાગઢ પ્રદેશ)
શિવ મંદિર મૂર્તિ પ્રતિષ્ઠા, ગામ સત્સંગ સમાજ

તા. ૩-૫-૨૦૧૩, પીઠવાળા (જૂનાગઢ પ્રદેશ)
કથાપારાયણ, તળાવિયા પરિવાર આયોજીત

તા. ૭થી ૧૦-૫-૨૦૧૩, સરદાર
નવમો શ્રી સ્વામિનારાયણ બાળ-યુવા મહોત્સવ

તા. ૧૦-૫-૨૦૧૩, નાના સમઢીયાળા (જૂનાગઢ પ્રદેશ)
સત્સંગ સભા તથા પધરામણી

તા. ૧૦-૫-૨૦૧૩, ઘોરા-ઉમરેઠ (વડતાલ પ્રદેશ)
દેવોનો વાર્ષિક પાટોત્સવ તથા સત્સંગ સભા

તા. ૧૧-૫-૨૦૧૩, વડોદરા
સિદ્ધેશ્વર બંગલોજ ખાતે મુહૂર્ત તથા મહાપૂજા

તા. ૧૧-૫-૨૦૧૩, ચોગીચોક, સુરત
દેવગી પરબ દ્વારા ધર્મ સંમેલનમાં પધરામણી

તા. ૧૧-૫-૨૦૧૩, રાંદેર, સુરત
સત્સંગ સભા, શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર

તા. ૧૨-૫-૨૦૧૩, ઉમરવા (વડતાલ પ્રદેશ)
સત્સંગ સભા, ધર્મકુળ આશ્રિત મંદિર સત્સંગ સમાજ

પવિત્ર શ્રાવણ માસમાં સંતો-ભક્તો સાથે તીર્થયાત્રાનો અનેરો લ્હાવો

પ.પૂ. સનાતન ધ.ધુ. ૧૦૦૮ શ્રી આચાર્ય શ્રી અજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદ સહ આજ્ઞાથી

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર - સરધાર દ્વારા આયોજીત ચારધામની અગિયારમી

શ્રી સ્વામિનારાયણ ચારધામ રમેશ્વલ ટ્રેનયાત્રા

પ્રયોજક :- પૂ.સદ્. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજી - વડતાલ (હાલ - સરધાર)

-: તારીખ :-

૧૮-૮-૨૦૧૩ થી ૦૮-૯-૨૦૧૩

ટીકીટ દર :- રૂ. ૫,૫૦૦

કુલ દિવસ :- ૨૩

પ.પૂ. ધ.ધુ. ૧૦૦૮ શ્રી અચાર્ય શ્રી અજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રી

દર્શનીય પવિત્ર તીર્થસ્થળો

નાસિક, અબંકેશ્વર, પંઢરપુર, રામેશ્વર, શ્રીરંગકોટ, તિરૂપતિ બાલાજી, જગન્નાથપુરી, ભૂવનેશ્વર, સાક્ષીગોપાલ, કાશી (વારાણસી), પ્રયાગરાજ-અલ્હાબાદ, અથોધ્યા, છપૈયા, હરિદ્વાર, કનખલ, લક્ષ્મણગુલા, ખણિકેશ, બદ્રિનાથ, મથુરા, વૃંદાવન, ગોકુળ, રમણરેતી, દ્વારિકા

આયોજક :- શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર - સરધાર, તા.જી. રાજકોટ - ૩૬૦૦૨૫

:: બુકિંગ માટે સંપર્ક ::

શ્રી સ્વા. મંદિર - સરધાર. ફો.નં. ૦૨૮૧ - ૨૭૮૧૨૧૧, મો. ૭૬૦૦૫૮૫૦૫ (પૂ.પતિતપાવન સ્વામી). શ્રી સ્વા. મંદિર - રોબીવલી. ફો. ૦૨૫૧ - ૨૪૫૩૮૭૫, ૨૪૨૦૬૮૦. શ્રી સ્વા. મંદિર - શ્રીજનનર - સુરત. મો. ૯૮૭૯૭૫૮૫૧૩ ધર્મવલ્લભ સ્વામી - વડતાલ મો. ૯૮૨૫૧૩૪૧૦૮

પ.પૂ. ૧૦૦૮ શ્રી ભાવિનાયક શ્રી નૃજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રી

પધારો સરધાર...

॥ શ્રી સ્વામિનારાયણો વિજયતેતરામ્ ॥

ચાલો સરધાર...

દિપાવલીના શુભ અવસર ઉપર ધનતેરશથી લાભપાંચમ સુધી...

પ.પૂ. સનાતન ધ.ધુ. ૧૦૦૮ શ્રી વિદ્યામાન આચાર્ય શ્રી અજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદ સહ આજ્ઞાથી દ્વિતીય ચરણ આંતરરાષ્ટ્રીય 'શ્રી સ્વામિનારાયણ ૭૩૦ કરોડ મહામંત્ર મહોત્સવ - જૂનાગઢ' વર્ષમાં સરધારધામને આંગણે સત્તરમી

અધ્યક્ષ

પ.પૂ. ૧૦૮ શ્રી ધર્મકુળ મુગટમણિ શ્રી નૃજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રી

તારીખ :- ૧ થી ૯ ૧૧-૨૦૧૩

પ્રયોજક

પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજી

સ્થળ :- 'શ્રી સ્વામિનારાયણ ભાગ' શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર - સરધાર, ફો.નં. ૦૨૮૧ - ૨૭૮૧૨૧૧, મો. ૯૮૭૯૭૫૮૫૦૩

દર મહિનાના પહેલા રવિવારે સરધાર અને મહિનાના છેલ્લા શનિવારે રાજકોટમાં યોજાતી

:: સરધાર ::

તા. ૨-૬-૧૩

:: સમય ::

સવારે ૮ થી ૧

અભયદાન સત્સંગ સભા

:: રાજકોટ ::

તા. ૨૫-૫-૧૩

:: સમય ::

રાત્રે ૮ થી ૧૧

સંપર્ક :- શ્રી સ્વા. મંદિર - સરધાર, ફો.નં. ૦૨૮૧ - ૨૭૮૧૨૧૧. મો. ૯૮૭૯૭૫૮૫૦૩

શ્રી મહેન્દ્રભાઈ રાજકોટ - મો. ૯૪૨૬૨૨૮૫૫૮, શ્રી કરશનભાઈ રાજકોટ - મો. ૯૪૨૬૭૮૧૧૭૯

ચિંતન

૨૦૧૩

૩૩

વડતાલ દેશ શ્રીલક્ષ્મીનારાયણદેવ ગાદીના ભાવિઆચાર્ય પ.પૂ. ૧૦૮ શ્રીનૃગેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીનું

સત્સંગ વિચરણ

May 24th - July 15th 2013

હાલા ભક્તજનો...

સર્વાવતારી ભગવાન શ્રીસ્વામિનારાયણની પૂર્ણ કૃપાથી તથા વડતાલ દેશ શ્રી લક્ષ્મીનારાયણદેવ ગાદી પીઠાધિપતિ પ.પૂ.ધ. ૧૦૦૮ શ્રી આચાર્ય શ્રીજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદ સહ આજ્ઞાથી વિદેશમાં વસતા હરિભક્તોના આમંત્રણને માન આપી સત્સંગ વૃદ્ધિ, વિકાસ, સુદર્મ અને શ્રીજીમહારાજ સ્થાપિત સિદ્ધાંતોનું પોષણ અને બળ આપવા માટે અમેરીકાની ધરતી પર પ.પૂ. ૧૦૮ ભાવિઆચાર્ય શ્રીનૃગેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રી સંતમંડળ સહિત પધારી રહ્યા છે. આપ સર્વે ભક્તજનોને આ સત્સંગનો દિવ્ય લાભ પ્રાપ્ત કરવા સહકુટુંબ મિત્ર મંડળ સહિત પધારવા સ્નેહભર્યું નિમંત્રણ છે, તો આપ અવશ્ય પધારી કૃતકૃત્ય બનશોજી.

લી.ધર્મકુળ આશ્રિત સત્સંગ સમાજ - યુ.એસ.એ

Date	Place	Event	Contact Person	Ph No
24 th May - 26 th May	Shree Swaminarayan Mandir, Wheeling, IL	22 nd Patotsav Mahotsav	Girishbhai Patel	(847) 517 8787
27 th May	Wisconsin, IL	Satsang Sabha	Maheshbhai Patel	(262) 995 5635
28 th May	Urbana, IL	Satsang Sabha	Ramnikbhai Dholariya	(217) 202 6543
30 th May - 1 st June	Los Angeles, CA	Satsang Sabha	Jitendrabhai Kalsaria	(714) 858 2225
2 nd June - 4 th June	San Francisco, CA	Satsang Sabha	Rajubhai Patel	(925) 417 0578
5 th June - 6 th June	New Smyrna Beach, FL	Padharamni	Dineshbhai Patel	(478) 396 5381
7 th June - 9 th June	Melbourne, FL	Satsangi Jivan Parayan	Rakeshbhai Chovtia	(321) 626 2500
10 th June - 11 th June	Tampa, Gainesville, FL	Satsang Sabha	Sanjaybhai Vora	(813) 841 3137
12 th June	Atlanta, GA	Satsang Sabha	Tapanbhai Amin	(678) 472 7276
13 th June - 14 th June	Houston, TX	Satsang Sabha	Madanmohan Patel	(832) 875 2163
15 th June - 16 th June	Dallas, TX	Satsang Sabha	Ajaybhai Soni	(214) 704 0791
17 th June	Austin, TX	Satsang Sabha	Jigneshbhai Patel	(512) 619 0122
18 th June	Charlotte, NC	Satsang Sabha	Harebhai	(704) 242 6789
19 th June - 23 rd June	Shree Swaminarayan Mandir, Richmond, VA	Shree Harililamrut Parayan	Rajubhai Patel	(804) 536 7262
25 th June - 26 th June	Cleveland, OH	Satsang Sabha	Bharatbhai Thakkar	(440) 358 0094
27 th June - 28 th June	Detroit, MI	Satsang Sabha	Pinakinbhai Patel	(248) 303 8045
29 th June - 2 nd July	Toronto, Canada	Satsang Sabha	Harshadbhai Patel	(905) 471 9534
3 rd July - 4 th July	New Jersey	Padharamni	Ghanshyambhai Patel	(908) 265 3792
5 th July - 7 th July	New Jersey	Bhakt Chintamani Parayan	Dhirubhai Patel	(732) 259 3498
8 th July - 9 th July	North Jersey	Satsang Sabha	Ghanshyambhai Sangani	(201) 679-0697
10 th July - 11 th July	Philadelphia, PA	Satsang Sabha	Jigneshbhai Patel	(215) 593 0593
12 th July - 14 th July	Shree Swaminarayan Mandir, Scranton, PA	National Satsang Shibir	Dineshbhai Patel	(936) 240-0395
15 th July	Atlantic City, NJ	Satsang Sabha	Vireshbhai Patel	(609) 513-8517

For Mor Information Please Contact : 732 930 1008. Live Broadcast : www.svg.org

યુવા સત્સંગ ઉત્કર્ષ
મહોત્સવ - અમરેલી

અમરેલી ગામને પ.પૂ. ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદ સહ આજ્ઞાથી બંને પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના દિવ્ય સાંનિધ્યમાં ઉજવાયેલ ધર્મકુળ આશ્રિત શ્રી લક્ષ્મીનારાયણ દેવ યુવક મંડળ આયોજીત 'શ્રી સ્વામિનારાયણ યુવા સત્સંગ ઉત્કર્ષ મહોત્સવ' (તા. ૧૪-૪-૨૦૧૩)

શ્રી સ્વામિનારાયણ
મહોત્સવ - સંઘાણા

સંઘાણા ગામને આંગણે પ.પૂ. ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રી તથા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદ સહ આજ્ઞાથી કેનેડાનિવાસી પ.ભ. વિદ્વલભાઈ એમ. પટેલ પરિવારના મુખ્ય યજમાનપદે ઉજવાયેલ 'શ્રી સ્વામિનારાયણ મહોત્સવ' તથા પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજીના વક્તાપદે યોજાયેલ 'શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન સમાહ પારાયણ' (તા. ૧૨ થી ૧૮-૫-૨૦૧૩)

શ્રી સ્વામિનારાયણ બાળ-યુવા મહોત્સવ - સરધાર

સરધારધામને આંગણે પ.પૂ. ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રી તથા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદ સહ આજ્ઞાથી પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજીના માર્ગદર્શન પ્રમાણે પ.ભ. શ્રી વાલજીભાઈ વરસાણી (શ્રીહરિ બિલ્ડર્સ - સિસલ્સ)ના મુખ્ય યજમાનપદે ઉજવાયેલ નવમો 'શ્રી સ્વામિનારાયણ બાળ-યુવા મહોત્સવ' (તા. ૭ થી ૧૦-૫-૨૦૧૩)